

UNIKAL

№44 (2178) 1 dekabr 2023-cü il

Qiyməti 50 qəpik

Qurucusu: Asəf Rzayev

www.unikal.az

unikal-1@mail.ru

Tikinti oligarxlarının maxinasiyası: Vatandaşları bu "sistem"lə soyurlar

Səh. 7

**Nazir: "Təhlükəli vəziyyət yaranarsa,
məktəblər bağlanı bilər"**

"Hazırda əlimizdə olan məlumatlara əsasən, məktəblərdə qızılca ilə bağlı qapanmanın tətbiqi gözlənilmir". "Unikal" xəbər verir ki, bu-nu elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev deyib. O bildirib ki, əgər təhlükəli vəziyyət yaranarsa, məktəblərdə bir, yaxud ikihəftəlik qapanmalara gedilə bilər. "Məktəblərdə Səhiyyə Nazirliyinin və Gigiyena və Epidemiologiya mərkəzlərinin statistikasına əsasən, xəstəliyə yoluxma halları azdır. Əgər valideyn övladında xəstəlik əlamətləri müşahidə edirsə, onun poliklinikaya müraciət etməsi tövsiyə olunur. Hazırda əksər məktəblərdə xəstəliyə yoluxma ilə bağlı hansıa ciddi problem müşahidə etmirik. Valideynin övladını peyvənd etdirməsini tövsiyə edirik. Şagirdlərin qısa zaman ərzində, xüsusiilə də aşağı yaşlıarda peyvənd olunmasını sürətləndirmək lazımdır".

Səh. 2

**"Azərbaycan Ermənistana güzəştə
getmək niyyətində deyil"**

Milli Məclisin deputatı Azər Badamov "Unikal" a müsahibə verib. O, son vaxtlar ABŞ-in Azərbaycana qarşı olan münasibətindən, Ermənistənin sülh müqaviləsinin imzalanmasını uzatmasından, Azərbaycan-Ermənistən delimitasiya komisiyasının iclasının əhəmiyyətindən və sair məsələlərdən danışır.

"İkili standartlardan əl çəkin" - Ombudsman

"Bu gün dünyanın tərəqqipərvər ölkələri və beynəlxalq təşkilatlar hər kəsin yaşamaq, azadlıq və sərbəst hərəkət etmək, mülkiyyət, təhlükəsiz yaşamaq, sağlam ətraf mühitdə yaşamaq, sağlamlığın qorunması kimi fundamental insan hüquqlarının müdafiəsi namə ikili standartlardan...

Səh. 4

**"Azərbaycan tolerantlıq ananasına
göra dünyaya örnəkdir"**

Azərbaycan çoxəsirlik tolerantlıq ənənəsinə malikdir. Elə buna görə əsrlərdir azsaylı xalqlar milliyyətindən, dinindən asılı olmayaraq Azərbaycanda məhrəban şəraitdə yaşayır. Azərbaycan xalqı müsəlman dininin daşıyıcısı olsa da, xristian, yəhudü və digər dinin daşıyıcılarına hörmətlə yanaşır.

Səh. 11

Kərimdən Tünzalə Ağayevaya mesaj: "Galsin yarımsaatlıq fonoqramını oxusun və getsin"

"Çox mədəni və lazımi olan sözləri demişəm. Bu, milyonlarla insanın demək istədiyi sözlər idi. Danışmağa ixtiyarım var, təhqir etməmişəm, fikrimi söyləmişəm. İxtiyarım çatır söz deməyə. Məndən iki il əvvəl gəlib sənətə. Tam fərqimiz addadır. Ona dövlət tərəfindən ad verilib, mənə hələ yox".

Bu sözləri müğənni Kərim Abbasov "Həmin Zaur" verilişində bir neçə gün əvvəl Xalq artisti Tünzalə Ağayeva haqda söylediyi fikirləre aydınlıq getirərkən deyib. O, aparıcının "Bəs, üz-üzə geləndə nə deyəcəksən" sualına isə belə cavab verib: "Hansı fikirdəyəmsə, onu deyəcəyəm. Əslində məclisə yarımsaatlıq müğənnilər geləndə biz öz otağımızda otururuz. Biri-birimizi görmürük. O bütünə toyrlara getmir. Onun üçün deyil. Gəlsin yarımsaatlıq fonoqramını oxusun və getsin. Mənim xoşuma gəlmir ki, müğənni həmkarını alçaltısın. Sənətdə dostlarım var, onların üstünə gedəndə məndə

aqressiya yaranır. Susa bilmirəm, cavab verməyə üstünlük verirəm. Hərənin öz dinləyicisi, sevəni var. Çıxıb demək ki, "Məndən yoxdur", xeyr, elə deyil. Mənim onunla heç bir şəxsi qərəzliyim yoxdur. 20 illik sənət fəaliyyətimdə yalnız 2-3 dəfə məclislərdə üz-üzə gelmişik".

Xalq artisti Musa və Tarana barədə: "Bu, həmişə belə olub"

Müğənni Musa Musayevin həyat yoldaşı Təranə Qumralı birgə qonaq olduğu ATV kanalında yayılanan "7 tamam" verilişindəki çıxışı müzakirə yaradıb.

O, əmisi, Xalq artisti Niyaməddin Musayev barəsində "Niyaməddin ki mi əmi görməmişəm, ona canım qurban, evinə gedəcəyəm, hələ oturub nərd də oynayacağam" söz-

lərini deyib. Təranə Qumral isə həyat yoldaşının fikirlərinə dəstək çıxaraq "Niyaməddin Musayev Musanın əmisidir deyə yox, xalqın dəyerli, çox qiymətli sənətkarı olduğunu biz özümüz də onu sevirik, dinləyirik..." sözlərini deyib. Sosial şəbəkələrdə müzakirələr zamanı bildirilib ki, Niyaməddin Musayev illərdir, M.Musayevlə küsüldür, aralarında barışq olmayıb.

Xalq artisti Niyaməddin Musayev Pravda.az-a açıqlamasında qardaşı oğlunun onun barəsində səsləndirdiyi fikirlərə münasibət bildirib.

"Onların danışqlarını eşitdim. Sağolsunlar, çox səmimi danışdır. Mənim də onlara hörmətim var, həmişə də belə olub. Musaya dəstək olmuşam. Xahiş edirəm, çox suallar verməyin. Zənnimcə, bu fikrim bəs etdi...", - N.Musayev deyib.

Sevda Əlekberzadə içərişəhərdə bayağı mahniların səsləndirilməsinə qarşı çıxıb

"Bayaq burada bayağı musiqinin dinlənilməsi məsəlesi müzakirə edildi, lakin problem bu deyil, problem odur ki, bu gün radionu açırsan, həmin bayağı mahniları eşidirsən. Problem odur ki, televizoru açırsan, həmin o bayağı mahniları oxuyanı görürsən, o mahniları eşidirsən".

Bunu Əməkdar artist Sevda Əlekberzadə Mədəniyyət və yaradıcı sənayelər forumu çərçivəsində təşkil olunan Musiqi İndustriyası Platformasında "Rəqəmsal dövrə musiqi sənayesinin eko-sistemdə formallaşması" adlı panel-sessiyada deyib.

"Aparıcılar həmin adamları elə formada təqdim edir ki... Nəticədə, həmin adamlar özlərinə sənətçi deyirlər. Çox üzr istəyirəm, o adamlar musiqicidirsə, mən musiqici deyiləm", - Əməkdar artist qeyd edib.

Sevda Əlekberzadə bayağı mahniların gələcək nəsillərə təsiri məsələsinə toxunub. "Balaca uşaqları bilmir ki, hansı musiqi keyfiyyətidir, hansı bayağı? O sadəcə görür. Eşidir. Və ona tə-

sir edir. Mən bir dəfə içərişəhərdə özüm üçün video çəkmışdım. Orada fonda elə bir mahni səsləndirdi ki, vallah, nə deyim? Bura içərişəhərdir. Tarixi məkan. Həmin o cür bayağı musiqi niyə orada səslənməlidir?".

Müğənni televiziya programlarına qatılmamasının səbəbini açıqlayıb: "Çünki mən baxıram ki, həmin verilişə iki gün önce kimlər çağırılıb? Və onlar necə təqdim edilib. Mənim o verilişdə nə işim var? Ayıbdır".

"Kişi məclislərinə getmirməm" - Katira İslam

"23 ildir toylarda, efirdəyəm. Amma heç vaxt kişi məclisində oxumamışam".

"Unikal" xəbər verir ki, bu sözləri müğənni Xatire İslam "Xəbər-ətər" programında deyib. O bildirib ki, kişi məclisindən getmir: "Oxuyana da pis baxmırəm. Müğənni hər yerde oxuya bilər".

Katirə əlavə edib ki, bir vaxtlar yaratdığı xına biznesi artıq bağlanıb: "Xinada oxuyuram, amma dekor işini görmürəm".

"Bacıma görə evimi, bağımlı satdım" - Aynur Dadaşova

"Müğənni Aynur Dadaşova evini, bağımlı satdığını deyib."

Axşam.az xəbər verir ki, sənətçi "Rəngarəng səhər" programında bacisinin müalicəsini qarşılıqlaşdırmaq üçün bunu edib: "Bacıma görə evimi, bağımlı satdım. Pandemiya id. Bacım xəstə idi, həkimlər dedi ki, qısa ömrü qalıb. Çox aşağı qiymətə satdım, amma nə edə bilərdim".

Qeyd edək ki, Aynurun bacısı bir müddət əvvəl dübəsini dəyişib.

"Tez-tez banklara girirəm" - Sevda Sanaliyeva

"Tez-tez borca düşürəm. Özüm-özümü borca salmağı, əziyyət verməyi sevirəm. Bu günüm üçün yox, özümün və övladlarının sabahı üçün yaşayan insanam. Bunun üçün isə çox çalışmaq və işləmək istəyirəm. İstəyirəm ki, övladlarının gələcəyini yaxşı qurum. Əziyyət görməsinlər, tez bir zamanda işləməsinlər, təhsil-lərinə lazımi qədər alınsınlar. Biliyəm ki, buna görə çox işləməliyəm ki, uşaqlarım əziyyət çəkməsin".

Bu sözləri müğənni Sevda Sanaliyeva qonaq olduğu, "İç üzü" yutub layihəsində deyib.

Ifaçı tez-tez banka müraciət edərək kredit götürdüyüni açıqlayıb: "İnsan sabahını qurmaq üçün elində yaxşı maddi imkanı olmalıdır. Buna görə də tez-tez banklara girirəm. Kredit götürüb, sonra bağlayıram. Dinc dayanmırıam. Bir dənə bu işi de görür".

Qeyd edək ki, S.Sanaliyevanın iki dəfə ailəli olub və ayrılib. Onun iki övladı var.

Dəyişikliklər hərbçilərin pensiyasına belə təsir edəcək - Açıqlama

“Hərbi qulluqçuların statusu haqqında” və “Əmək pensiyaları haqqında” qanunlarda müzakirə edilən dəyişikliklərlə ilə bağlı çoxsaylı suallara cavab olaraq bildirmək istərdik ki, yenidən dəyişikliklər hərbçilərimizin pensiya məbləğlərində artımlara səbəb olacaq.

“Unikal” xəbər verir ki, bunu deputat Vüqar Bayramov deyib. O bildirib ki, layihəyə əsasən, minimum xidmət müddətinə görə qulluq stajına görə əlavənin faizi 50-dən 65-ə qaldırılacaq: “Eyni zamanda, 25 il-dən yuxarı hərbi xidmətin hər illi üçün müvafiq təminat xərcliyinin -2 faizi (müdafia sistemində xidmət edən şəxslər üzrə isə -3 faizi) miqdardında elave olunacaq. Bu o deməkdir ki, əgər mövcud qaydalar ilə qulluq stajına görə əlavənin 50 faizi götürülərək pensiya məbləği hesablanırdısa, yeni dəyişikliklərdən sonra bu rəqəm 65 faiz olacaq. Bu da birbaşa pensiya məbləğinin artmasına xidmət edəcək. Qanun layihəsində hərbi qulluqçu kimi pensiyaya çıxməq üçün minimum xidmətkeçme tələbinin 20 ildən 25 ilə çatdırılması təklif olunur. Dəyişikliklərə əsasən, 1 yanvar 2024-cü ilədək xidmət müddəti ən azı 17 il tamam olan hərbçilərimiz 20 il tamam olandan sonra pensiyaya çıxa bilərlər. Yəni, əgər hərbçimiz 17, 18 və ya 19 il qulluq edibse və yeni dəyişikliklərdən sonra 25 deyil, 20 xidmət ilindən sonra pensiyaya çıxməq istəyirsə, qanun buna imkan yaradacaq. Hərbçimiz öz istəyindən asılı olaraq ya 20 xidmət illi tamam olanda pensiyaya çıxa və ya 25 il qulluq edib daha yüksək məbləğ ilə pensiya hüququ qazana biler. Bu o deməkdir ki, pensiyaya çıxmaga 3 illi qalan hərbçilərimiz üçün seçim təklif olunur və dəyişikliklər onlara təsir etmir”.

Onun sözlerine görə, dəyişikliklər yalnız hərbçi və hərbi statuslu vətəndaşlarımıza şəmil olunur: “Bu dəyişikliklər polisləre şəmil olunmayıcaq. Onlar mövcud qaydalar ilə pensiyaya çıxməq hüququnu saxlayırlar. Sadəcə dəyişiklik polis sistemində hərbi status ilə çalışınlara aid ediləcək. Məsələn, Daxili İşlər Nazirliyi Daxili Qoşunlarında çalışınlara dəyişiklik şəmil ediləcək”.

Deputat qeyd edib ki, hazırda bir çox ali təhsil müəssisələrində qayıbı təhsilin mövcud olmaması səbəbindən və Silahlı Qüvvələrin peşəkar, bilikli və bacarıqlı hərbi qulluqçularla komplektləşdirilməsi məqsədilə “Hərbi qulluqçuların statusu haqqında” qanuna müvafiq dəyişikliyin edilməsi təklif olunur: “Dəyişikliyə əsasən, hərbi qulluqçular müvafiq icra hakimiyyəti oqrannının rəsmiləşdirilmiş icazəsi olduqda mülki təhsil müəssisələrində təhsil ala biləcəklər. Zabitlərin həqiqi hərbi xidmət dövründə Azərbaycanın və xarici ölkələrin ali təhsil müəssisələrində təhsil alma müddəti, eləcə də ixtisasartırma, kadrların yenidən hazırlanması, stajkeçmə və kadrların təkmilləşdirilməsi üzrə əlavə təhsil müddəti bir ildən çox oludur, öz arzusu ilə ehtiyata buraxılma üçün nəzərdə tutulmuş 10 il müddətinə daxil edilməyəcək”.

V.Bayramov əlavə edib ki, qanun layihəsində müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət herbi qulluqçuları, gizirlər və miçmanlar üçün dinc dövrə həqiqi hərbi xidmətdə olmağın son yaş həddinin 45-dən 48-ə artırılması təklif olunur: “Bu dəyişikliyin əsas məqsədi adıçəkilən herbi qulluqçuların hərbi qulluqçu kimi pensiyaya çıxməq üçün minimum xidmətkeçmə müddətində (25 təqvim ili ərzində) hərbi xidmətdə olmalarının təmin edilməsi, habelə onların təcrübəsinən daha səmərəli və uzun müddət yararlanmasıdır”.

Azərbaycanda dövlətə məxsus iri müəssisənin özəlləşdirilməsinə başlanılıb. İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmək Məsələləri Dövlət Xidməti dövlətə məxsus 2 iri müəssisənin özəlləşdirilməsinə başlayıb.

Bu barədə qurumun müəssisələrə təşkil etdiyi mediaturda bildirilib.

Məlumatda görə, bunlardan biri vaxtile “Akkord Sənaye Tikinti İnvestisiya Korporasiyası” ASC-yə məxsus olan və sonradan dövlətin balansına keçən “Akkord Mərmər Qranit” MMC-nin bazasında yaradılmış “Bakı Mərmər Qranit” MMC-dir.

Müəssisənin özəlləşdirilməsi üçün komissiya yaradılıb, inştarlaşdırma aparılıb, müstəqil qiymət tərtib olundu.

ləşdirməqabağı sağlamaşdırılması və potensial investorlar üçün cəlbədiciliyinin artırılması istiqamətində tədbirlər həyata keçirilir.

Xatırladaq ki, “Akkord Mərmər Qranit” MMC-nin vaxtılı tərkibində olduğu “Akkord Sənaye Tikinti İnvestisiya Korporasiyası” ASC-nin qeyri-rəsmi sahibi kimi media üzün illərdir sabiq Baş prokuror Zakir Qaralovu göstərir. Bu iddia indiyə qədər təkzib edilməyib.

İndi isə “Akkord Mərmər Qranit”in bazasında yaradılan “Bakı Mərmər Qranit”in özəlləşdirilməyə çıxarılması onun yenidən sabiq Baş prokurora yaxın çevreler tərəfindən alınınmayacaqına dair suallar yaradı. Əslində belə bir ehtimalın rellaşması o qədər yüksək qiymətləndirilmir.

mada bildirilirdi ki, hər hansı bir şirkətə vergi orqanının qərarı əsasında yazılmış vergi məbləği onun təsdiqlənmiş həqiqi borc alamına gəlmir. Açıqlamada həmçinin qeyd edildi ki, vergi borcu kimi yazılın məbləğə etiraz olaraq inzibati qaydada məhkəməyə şikayət verilib. Bu işin nəticəsi barədə məlumat yoxdur.

Onu da deyək ki, yerli medyanın yazdıığına görə, Zakir müəllim Baş prokuror postundan yola salındıqdan sonra “Akkord” ciddi sıxıntılar yaşamağa başlayıb. Bildirilir ki, uzun müddət Azərbaycanda ən böyük tikinti layihələrinin icrasını həyata keçirərək, dövlət büdcəsindən milyardlarla manat pay alan, paytaxtda və iri şəhərlərdə çoxlu sayıda yaşayış kompleksləri, qeyri-yaşayış binaları ti-

Zakir Qaralovun keçmiş zavodunun bazasında yaradılan şirkət satılır

Özəlləşdirilməyə çıxarılan “Bakı Mərmər Qranit”in yeni sahibi kim olacaq?

mətləndirici şirkətin iştiraki ilə onun 17 059 000 manat olmaqla nizamnamə kapitalı müəyyən olundu. Bu məbləğ hər birinin nominal dəyəri 100 manat olan 170 590 pay əsasında formallaşıb.

“Bakı Mərmər Qranit” 6,18 ha ərazidə yerləşir, əsas istehsal sahələri mərmər və qranitin kəsilməsi, cilalanması və digər emal proseslərini həyata keçirən mərmər, qranit, penobeton, aqlay daş və dəha bir neçə sexdən ibarətdir. Onun layihə üzrə illik istehsal gücü 300.000 kv.m təşkil edir.

Müəssisədə əsasən Türkiyədən alınmış avadanlıqlar quraşdırılıb. Eyni zamanda, müəssisədə Çin, İtaliya, Almaniya və Rusiya istehsalı olan dəzgahlar da mövcuddur. Hazırda müəssisənin özəl-

kib sataraq külli miqdarda qazanc götürür, ancaq gördüyü işlərin bir çoxu keyfiyyətsiz çıxlığı üçün bazarın mövqelərini itirən bu şirkət qazandığı tenderlərin icrasına cəlb etdiyi subpodratçılara problemlər yaşayır, onlara gördükleri işlərin müqabilində ödəniş etmədə çətinlik çəkir.

Adıçəkilən korporasiya sözügedən iddialara rəsmi reaksiya verməyib.

O ki qaldı ””Bakı Mərmər Qranit” MMC-nin yeni sahibinin kim olacaq“ sualının cavabına, bu barədə indi konkret nəsə demək çətindir. Hər bir halda həmin cavab özelleşdirmə prosesi yekunlaşdırıqdan sonra tapılacaq.

Onu da deyək ki, Zakir müəllimin keçmiş şirkətlərindən biri olaraq göstərilən “Akkord” qranitmərəmər zavodunun açılışı 2010-cu ilin avqustunda olub. Həmin vaxt bildirilib ki, ölkəmizdə qranit və mərmər məhsullarının istifadəsinə artan tələbat bu istehsal sahəsinin genişləndirilməsi zərurəti yaradıb. ”Bu məqsədlə “Akkord” Şirkətlər Qrupu tərəfindən genişmiqyaslı tikinti-yenidənqurma işləri həyata keçirilmiş, daha müasir avadanlıqla təchiz olunan və geniş istehsal imkanlarına malik zavod inşa edilmişdir. Zavodun tikilməsi və yenidən qurulmasına 19 milyon manat vəsait sərf olunub ki, bunun da 3,5 milyon manatını İqtisadi İnkışaf Nazirliyinin Sahibkarlıq Kümək Milli Fonun güzəştli krediti və Şirkətlər Qrupunun sərmayəsi təşkil etmişdir“ - zavodun açılışı zamanı qeyd edilirdi.

Belə ki, ilin ilk yarısında ASC-nin vergi borcu 13 milyon 960 min 626 manat təşkil edirdi. Sonrakı bir neçə ay ərzində isə şirkətin vergi borcu dəha 65 min 927 manat artıb. Bir az da dəqiqləşdirsek, ”Akkord“un sentyabra olan vergi borcu 14 milyon 26 min 553 manat olaraq göstərilmişdi. Hərçənd, bununla bağlı şirkətdən yerli mediaya daxil olan açıqla-

Toğrul Əliyev

Xəbər verildiyi kimi, 30 noyabr tarixində Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası arasında sərhəddə Azərbaycan Respublikasının Baş nazirinin müavini Şahin Mustafayev və Ermənistan Respublikasının Baş nazirinin müavini Mher Qriqoryanın sədrliyi altında Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası üzrə Dövlət Komissiyasının və Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi məsələləri üzrə Komissiyanın beşinci görüşü keçirilib.

XİN-dən "Unikal"a verilən məlumatə görə, tərəflər delimitasiya məsələlərinin müzakirəsini davam etdirib, bir sıra təşkilati və prosedur məsələləri nəzərdən keçiriblər. Tərəflər Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası üzrə Dövlət Komissiyası və Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi məsələləri üzrə Komissiyanın beşinci görüşü keçirilib.

xan Şahinoğlu bildirib ki, görüşü faydalı hesab edir: "Ümumiyyətlə, birbaşa danışqlara ehtiyac var. Bizim vəsiteçilərə ehtiyacımız yoxdur. Onlar məsələləri daha da uzaqlıqlar. Hər birinin də özünün müyyəyen maraqları var. Birbaşa danışqlar, sərhəddə görüşlər keçirilməlidir. Gürcüstan da məkan olaraq seçile bilər. Birgə işçi qrupun iclaslarını da keçirmək vacib-

məsi çətin olmayacaq. Əsas odur ki, her iki tərəf bir-birilərinin ərazi bütövlüyünü tanıyıblar. Bu prinsipial məsələ həll olunub. Süh müqaviləsi imzalansa, digər məsələləri də sürətlə həll etmək mümkün olacaq".

MCP sədrinin müavini Məhəmməd Əsədullazadə isə bildirib ki, heç bir vəsitəçi olmadan keçirilən bu görüşdə Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi məsələləri üzrə Komissiyanın birge fealiyyəti haqqında Əsasname layihəsi razılıdır. Onun sözlərinə görə, belə bir görüşlər dəfələrlə keçirilib, amma işin effektivliyi üçün bu kimi iclaslar,

Türkiye Milli Təhlükəsizlik Şurasında "Zəngəzur Lövhəsi" - TƏHLİL

Noyabrın 29-da Türkiye Milli Təhlükəsizlik Şurası 2,5 saat davam edən iclas keçirib.

İclasda yeddi bəndlik müzakirə portfeli masaya qoyulub. Onları qısa şəkildə belə təsvir edə bilerik:

1. Türkiyənin PKK, FETÖ və İŞİD terror təşkilatları ilə mübarizəsi;
2. Türkiyəyə yönələn təhdidləri mənbəyindəcə yox etmək;
3. İsrail-Fələstin münaqişəsi;
4. İsrail-Fələstin müharibəsinin Türkiyənin qonşusu olan İraqa mümkin təsirləri, Kərkükde yaşayan türkmanların taleyi;
5. Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşması prosesinə regiondan kənar dövlətlərin müdaxilə etməməsi, Zəngəzur dəhlizi;

6. Rusiya-Ukrayna müharibəsi;

7. Türkiyənin Qara dənizdən Afrikaya, Qafqazdan Balkan regionuna qədər geniş bir coğrafiyada süh və təhlükəsizlik mühiti yaratmaq üçün səyləri.

Siyasi şərhçi Aqşin Kərimov hesab edir ki, yeddi bəndlik müzakirə portfeli Türkiyənin bir neçə regionu əhatə edən təmsilcilik dairesini genişləndirmək istiqamətlərini təyin edir:

"Bu gün bir bölgədə baş verən incident və ya hərbi eskalasiya çox əsaslıqla digər regiona sıçrayır. Çünkü oyunçular aşağı-yuxarı eynidir və biri digərini güzəşte mecbur etmək üçün alternativ regionlardakı kartlarını oynayır. Türkiyə də manevrini gücləndirmək və strateji maraqlarını təmin edib onu qoruyub-saxlamaqdan ötrü regional aktor olaraq maraqlı olan bölgələrə bir paket halında baxır. Artıq şübhə yoxdur ki, Türkiyə məramalarını böyük bir ölçüyə getirərək özünün təhlükəsizlik və süh indeksindəki rolunu nəzərəcpəcaq dərəcədə yüksəyə ucaldır. Ancaq yaranan regional münaqişələr və bunun qlobal bazarlardakı əks-sədasi Türkiyə üçün bir xeyli çağırışlar da yaradır. Burada Türkiyənin Cənubi Qafqaz regionundakı genişlənən statusuna diqqət edəcəyik. Düzdür, bu bölgədə Türkiyənin uzun müddətdir maraqları olub, lakin onları üstün səviyyədə təmin etmek prosesi ikinci Qarabağ müharibəsinin geosiyası nəticələrdən sonra başladı. Bu mənada, Qafqaz regionunda yüksəkseviyyəli təmsilcilik müasir Türkiyə üçün yeni bir tendensiyadır.

Bu baxımdan, Türkiyəyə qarşı yönələn və ya istiqamətləndirilən təhdidlərin bir ucu, təbii ki, Ankaranın Cənubi Qafqazdakı arteriyasına da toxunur. Ona görə də Ankara regiona kənar müdaxilələrin qarşısını almaq təşəbbüsündə haqlı tərəf kimi çıxış edir".

A.Kərimov onu da qeyd edib ki, burada Türkiyənin əsas rəqibləri Qərbdən gelir, hərçənd ki, Böyük Britaniya ilə Ankaranın müstərək sferası fərqli tendensiyaları əhatə edir: "Yeni Londonu çıxmış şəhər, ABŞ, Fransa, Almaniya, Kanada kimi Qərb sisteminə daxil olan ölkələrin Cənubi Qafqazdakı gizli gündəliklə iştirakı Ankara üçün o qədər də ürəkəcan deyil. Deməli, Türkiyəyə qarşı qüvvələr eyni zamanda Bakı-Ankara strateji müttəfiqliyindən də narazıdır. Türkiyə üçün onları neytrallaşdırmaq vacibdir, buna görə də, Ankara regionda geosiyası mübarizəni şiddətləndirdirən problemlərin həlline tərəfdardır. Türkiyə problemlərin düsturunu hazırlayarkən öz müdafiə qabiliyyətini artıraraq Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşması prosesinə kılidlər. Əks təqdirdə isə, Azərbaycanın ata biləcəyi addımlara təhlükəsizlik təminatı verən ölkə kimi Türkiyənin yeri dəha çıxunu narahat edəcək.

Türkiyə Milli Təhlükəsizlik Şurasında Zəngəzur dəhlizi ilə əlaqədar müzakirələr aparılması Ankaranın Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşması prosesinə olduqca geniş bir pəncərədən baxlığını göstərir. Burada Türkiyənin, əsasən, Mərkəzi Asiya və Cənubi Qafqaz körpüsündəki strateji maraqları öne çıxır. Deməli, Türkiyə Zəngəzur dəhlizi ilə əlaqədar yaranan biləcək gelecek tendensiyaları yuxarıda göstərdiyimiz yeddi bəndlik vahid paketin daxilində təhlil edərək maraqlarını vahid geosiyasi məkan qarvayışında inkişaf etdirir. Ankaranın Zəngəzur dəhlizinin açılması üçün verilən mesajlar Azərbaycanın regional məqsədlərindən əlavə nəticələr əldə etməsi üçün böyük bir stimul olaraq qalacaq".

"Sərhəd görüş"ünün nəticəsi: Razlaşma sülh müqavilasından sonraya qalır

Politoloq: "Sühl müqaviləsinin mətni razılıdırılsa, məncə, sərhədlərin delimitasiya məsələsinin həll edilməsi çətin olmayacaq"

hədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi məsələləri üzrə Komissiya arasında iclasların və birgə işçi görüşlərin təşkili və keçirilməsi Reqlamentinin mətnini ilkin olaraq razılıdırıblar. Tərəflər Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası üzrə Dövlət Komissiyasının və Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi məsələləri üzrə Komissiyanın birgə fealiyyəti haqqında Əsasname layihəsinin razılıdırılmaması üzrə işin başlanılması barədə sövdələşiblər, həmçinin komissiyaların görüşlərinin keçirilməsinin intensivləşdirilməsi-nə dair razılığa gəliblər.

Tərəflər həmçinin Komissiyaların növbəti görüşünün keçirilməsinin tarixi və yerini işçi qaydada müəyyən etmək barədə razılığa gəliblər.

Məsələ ilə bağlı "Unikal"a açıqlama verən politoloq El-

dir. Aydın məsələdir ki, bir və ya bir neçə görüşdən nəticə çıxmayacaq, amma bu bir prosesdir və bu prosesin Azərbaycana bir neçə faydası var. Birinci fayda ondan ibarətdir ki, növbəti ildən etibarən biz Ermənistani razılışmaya yaxınlaşdırıla bilərik. İkincisi, Ermənistandan davamlı danışqlar aparmaqla Azərbaycana qarşı olan beynəlxalq təzyiqləri də azaltmaq mümkündür. Əger iki tərəf danışqlar aparırsa, üçüncü tərəf vəziyyəti gərginləşdirməkdən çəkinəcək. Ona görə də, bu görüşlər və danışqlar birmənalı olaraq davam etdirilməlidir", - deyə o qeyd edib.

Politoloq delimitasiya prosesinin nə qədər müddət davam edəcəyini demek çətindir. Bu, danışqların gedisatından asılı olacaq. Ümumiyyətlə, sühl müqaviləsinin mətni razılıdırılsa, məncə, sərhədlərin delimitasiya məsələsinin həll edil-

M.İbrahimli

Prezidentdən 5 milyonluq sərəncam

Prezident İlham Əliyev Bərdə/Ağdam (40 km)?Əsgəran avtomobil yolunun yenidən qurulması ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

"Unikal" xəber verir ki, on səkkiz kilometr uzunluğu olan Bərdə/Ağdam (40 km)?Əsgəran avtomobil yolunun yenidən qurulması məqsədilə 5 milyon

manat Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrlılıb.

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamin 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etməli, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etməlidir.

Məktəbli uşaqların ölüm faktı artıb - Deputatdan çağırış

"Unikal" xəber verir ki, bunu Milli Məclisin deputati Kamile Əliyeva Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsi ilə birgə "Ailə saqlamlığı və dəyərləri qanunvericilik aspektində" mövzusunda keçirilən ictimai dinləmədə deyib.

"Bu gün uşaqlar arasında ürək çatışmazlığı və səbəblərdən dünyasını dəyişənlər var. Deyə bilərik ki, dispanserizasiya formal xarakter daşıyır. Bu mexanizmə yenidən baxılmalıdır", - deyə o bildirib.

Nazir: "Təhlükəli vəziyyət yaranarsa, məktəblər bağlanı bilər"

"Həzirdə əlimizdə olan məlumatlara əsasən, məktəblər-də qızılca ilə bağlı qapanmanın təbliğ qözlənilmir".

"Unikal" xəber verir ki, bunu elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev deyib. O bildirib ki, əger təhlükəli vəziyyət yaranarsa, məktəblərdə bir, yaxud iki həftəlik qapanmalarla gedilə bilər.

"Məktəblərdə Sehiyyə Nazirliyinin və Gigiyena və Epidemiologiya mərkəzlərinin statistikasına əsasən, xəstəliyə yoluxma halları azdır. Əger valideyn övladında xəstəlik əlamətləri müşahide edirsə, onun poliklinikaya müraciət etməsi tövsiyə olunur. Həzirdə əksər məktəblərdə xəstəliyə yoluxma ilə bağlı hansıa ciddi problem müşahidə etmirik. Valideynin övladını peyvənd etdirməsini tövsiyə edirik. Şagirdlərin qısa zaman ərzində, xüsusilə də aşağı yaşlıarda peyvənd olunmasını sürətləndirmək lazımdır".

Baş redaktor:
Zaur Əhməd

Turbank" ASC Binəqədi filialı.
H/h: AZ70TURA40050054644700110944
M/H: AZ26NABZ0135010000000027944

Kodu: 50462

Şəhədətnamə № 3150
Ünvan: 8 mkr. Ə.Naxçıvanı 5ⁿ
Tel./Fax:(012) 561-65-53

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində
yığılıb, sahifələnmiş və

"Futbol+" servis mətbəəsində çap olunmuşdur

Sifariş 252.

Tiraj:2000

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə bələdiyyələr yaradılacaq

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə bələdiyyələr yaradılacaq.

"Unikal" xəber verir ki, bunu Milli Məclisde keçirilən ictimai dinləmədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Ərazi-təşkilat məsələləri şöbəsinin Bələdiyyələrlə iş sektorunun müdürü Fərid Əliyev deyib.

"Yaxın gələcəkdə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyat tam bərpə ediləcək və biz orada bütün sahələrde olduğu kimi yerli özünüdürəcət məsələsində də inkişafın şahidi olacaq", - deyə sektor müdürü bildirib.

İlham Əliyev Dubayda Bədə Prezidenti ilə görüşdü

BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 28-ci sessiyası - COP28 çərçivəsində təşkil olunacaq Dünya İqlim Fəaliyyəti Sammitində iştirak etmək üçün Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərində səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 30-da Dubay şəhərində Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Əl Nəhyan ilə görüşüb.

"Unikal" xəber verir ki, dövlətimizin başçısı Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərinin BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 28-ci sessiyası - COP28-ə ev sahibliyi etməsi və bu tədbirin yüksək səviyyədə təşkil olunması münasibətə Şeyx Məhəmməd bin Zayed Əl Nəhyanə təbriklerini çatdırıdı.

Görüşdə Azərbaycan ile Birləşmiş Ərəb Əmirlilikləri arasında dostluq və qardaşlığı əsaslanan əlaqələrin hərtərəfli inkişafından məmənluq ifadə olundu.

Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərinin "Masdar" şirkətinin sərmayəsi ilə 230 Mvt gücündə Qaradağ Güneş Elektrik Stansiyasının təsis edilməsi və onun açılış mərasimində Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərinin 4 nazirinin iştirakı ölkələrimiz arasında qardaşlığın bariz nümunəsi kimi qiymətləndirildi. Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərindən olan tərəfdəşərlər imzaalanmış sazişlərə uyğun olaraq bərpa olunan enerjinin 10 qıqavata çatdırılacağı vurğulandı.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında yaradıl-

mış birgə investisiya fondunun əhəmiyyəti qeyd edildi, bunun iqtisadi-ticari əlaqələrimiz və qarşılıqlı sərmaya sahəsində əməkdaşlığın inkişafına mühüm töhfə verəcəyi bildirildi.

SOCAR ilə Əbu-Dabi Milli Neft Şirkəti - ADNOC arasında uğurlu əməkdaşlığın və birgə layihələrde iştirakın əhəmiyyəti vurğulandı.

Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərinin "AD Ports Group" şirkətinin Azərbaycan ilə limanlararası, gəmiçilik, nəqliyyat, logistika sahələrində əməkdaşlıq məsələlərinə toxunuldu, Orta Dəhliz istiqamətində nəqliyyat-logistika sahəsində tərəfdəşliğin böyük perspektivlərinin olduğu qeyd edildi.

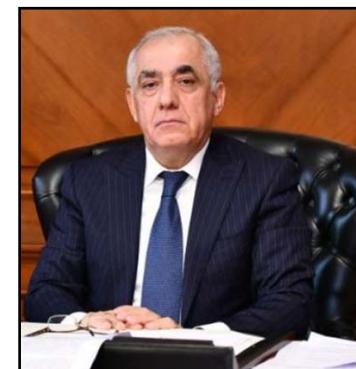
Dövlətimizin başçısı Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərinin Prezidentini Azərbaycana səfərə davət etdi. Davət məmənluqla qəbul olundu.

Görüşdə regional məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparıldı.

Baş nazir iclas keçirdi - Tapşırıqlar verdi

Noyabrın 29-da Azərbaycan Respublikasının İqtisadi Şurasının və Azərbaycan Investisiya Holdinginin (AİH) Müşəhidə Şurasının birgə iclası keçirilib.

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən "Unikal"a bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədovun sədrliyi ilə keçirilən birgə iclasın gündəliyində AİH-nin idarəetməsinə verilmiş Portfel şirkətlərinin 2023-cü ilin 9 ayının yekunları üzrə Fəaliyyət Hesabatı, o cümlədən maliyyə, kommersiya, investisiya və əməliyyat göstə-

ricilərinə dair əsas nəticələr, "Azərbaycan Hava Yolları" və "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-lərin borc öhdəliklərinin tənzimlənməsinə dair təklif-

lər, siyorta və rabitə sektoru ilə bağlı cari məsələlər ətrafı muzakirə olunub.

Iclasda Rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyevin və Azərbaycan investisiya Holdinginin Baş icraçı direktoru Ruslan Əlixanovun məruzələri dinlənilib.

Iclasın yekununda İqtisadi Şuranın üzvlərinin rəy və təklifləri nəzərə alınmaqla müzakirə olunan məsələlər barədə qərarlar qəbul olunub, Maliyyə və Rəqəmsal inkişaf və Nəqliyyat nazirliklərinə, Mərkəzi Banka və AİH-nin idarə Heyətinə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Gələn il Qarabağ Universitetində tədris başlayacaq

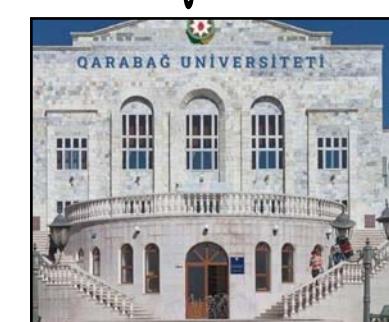
Qarabağ Universitetində 2024-2025-ci tədris ilində 800-1000 tələbənin təhsil alması planlaşdırılır.

"Unikal" xəber verir ki, bunu elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev deyib. Nazir bildirib ki, bu rəqəmin 2025-2026-ci illərdə 1600-2000, 2026-2027-ci illərdə 2500-3000, 2027-2028-ci illərdə 3500-4000-ə çatması ehtimal olunur.

"Universitetdə əsas və idarəetmə heyətinin ərazisində daimi 30-40 nəfərin yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Professor və müəllim heyətinin intensiv modullar əsasında səfəri və onlayn qaydada tədrisin təşkili planlaşdırılır. Müəllimlər Şuşa şəhərində və ya Xankəndidə universitetin kampusunda yaşayacaqlar. Universitet 3 korpus, 119 auditoriya, 2 kitabxa-

na, 2 idman zalı, 1 yataqxanadan ibarət olacaq", - deyə nazir bildirib.

Əmrullayev onu da qeyd edib ki, Qarabağ Universitetində 16 ixtisas tədris olunacaq. Nazir bildirib ki, universitetdə ibtidai sinif müəllimliyi, məktəbəqədər təhsil, riyaziyyat müəllimliyi, informatika müəllimliyi, korreksiyaedici telim, təhsildə sosial-psixoloji xidmət, informasiya texnologiyaları, kompüter elmləri, kompüter mühəndisliyi, qida mühəndisliyi, şəhərsalma, inşaat mühəndisliyi, beynəlxalq münasibətlər, regionşunaslıq, tarix, kommunikasiya və rəqəmsal media, beynəlxalq ticarət və logistika, biznesin idarəedilmesi, iqtisadiyyat, maliyyə-marketing, menecment, mühabitat, turizm işinin təşkili və tu-

rizm bələdçiliyi ixtisasları tədris olunacaq: "Tələbə qəbulu ilkin plana əsasən birinci kurs üzrə Dövlət İmtahan Mərkəzinin qəbul imtahanları, ikinci kurs üzrə Elm və Tehsil Nazirliyinin "SABAH" qruplarına müsabiqə əsasında, ikinci və üçüncü kurs üzrə isə mübadilə programları və ya yerli universitetlərlə ilə iki ili diplom proqramları ilə həyata keçiriləcək".

Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri və Səhiyyə komitələrində "Ailə saqlamlığı və dəyərləri qanunvericilik aspektində" mövzusunda birgə ictimai dinləmə keçirilib.

"Unikal" xəbər verir ki, ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova müzakirəyə çıxarılan mövzunun vacibliyindən danışaraq, ailənin həm şəxsiyyət, həm də cəmiyyət üçün böyük əhəmiyyətə malik ümumbehşeri dəyər olduğunu qeyd edib. O, ailə institutunu sosial, mədəni, iqtisadi və siyasi dəyişiklikləri eks etdirən dinamik sosial qurum kimi dəyərləndirib. Komite sədri beş aktual mövzuların ictimai müzakirəsinin keçirilməsi üçün yaratdığı şəraite görə Milli Məclisin rəhbərliyinə, parlamentin spikeri Sahiba Qafaro-

acları ilə yanaşı, həm də mənəvi, psixoloji, sosial-mədəni ehtiyaclarını qarşılamaçıdır. Xüsusilə de ataların uşağın qayğısında və onun təlim-tərbiyəsində iştirakı həm ailə-daxili münasibətlərə, həm də uşağın şəxsiyyət kimi formallaşmasına müsbət təsir edir.

Sonra parlamentin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov çıxış edib. O, bugünkü dinləmədə aktual məsələnin müzakirə olunduğunu bildirib. Komite sədri ailə dəyərlərinin təbliği, sağlam ailə mühitinin formalasdırılması, millimənəvi dəyərlərin qorunmasının vacibliyindən danışib, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın bu sahəye daim diqqət və qayğı ilə yanaşdıqlarını vurğulayıb. O, qeyd edib ki, dövlət başçısı tərəfindən

da tərbiye olunmasının əhəmiyyəti-ni vurğulayıb. O, Elm və Təhsil Nazirliyinin milli, mənəvi və ailə dəyərlərinin təbliği istiqamətində həyata keçirdiyi layihələr barədə məlumat verib.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin mavini Vüsal Nəsirli bildirib ki, təmsil etdiyi nazirlilik ailə institutunun möhkəmləndirilməsi, uşaqların hüquqlarının qorunması istiqamətində müvafiq tədbirlər görür. O, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin səlahiyyətləri çərçivəsində valideyn himayəsində məhrum olan uşaqların müəssisələrə yerləşdirilməsi, həmçinin həmin müəssisələrdən ailələrə integrasiya edilməsi istiqamətində görüyü işləri diqqətə çatdırıb, sosial dəstək mexanizmlərindən danışib.

Parlamentdə nazir müavini, komita sədrlərinin iştirakı ilə dinləmə keçirilib

vaya təşəkkürünü ifade edib.

Komite sədri bildirib ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən ailə institutunun möhkəmləndirilməsi, onun sosial rifahının yaxşılaşdırılması, ailə üzvlərinin hüquqlarının müdafiəsi sahəsində mühüm addımlar atılıb. Bu sahədə lazımı qanunlar qəbul edilib, dövlət programları həyata keçirilir. O, qeyd edib ki, nikah yaşıının tənzimləməsi və nikaha məcbur etmə ilə bağlı Aile və Cinayet məcəllələrinə edilən əlavə və dəyişikliklər, həmçinin, nikahdan önce tərəflərin tibbi müayinədən keçməsinin məcburi olması, gender bərabərliyinin təminatları, məişət zorakılığının qarşısının alınması, uşaqların zərərlər informasiyadan qorunmasına dair qanunların qəbul edilməsi ailə institutunun müdafiəsi sahəsində önemli rol oynayır. O, ailə institutunun dəstəklənməsi istiqamətində Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva tərəfindən ölkədə bu sahədə çoxsaylı layihələrin həyata keçirildiyini söyləyib.

Hicran Hüseynova bildirib ki, qanunlarımızda nikaha girən tərəflərin vəzifə və öhdəlikləri, valideynlik vəzifələri, uşaqların hüquq və öhdəlikləri aydın şəkildə göstərilir. Eyni zamanda, təcrübə göstərir ki, hər iki valideyn uşağın maddi ehtiy-

ana və uşaqların hüquqlarının təmin edilməsi, onların sağlamlığıının qorunması ilə bağlı bir çox sənədlər imzalanıb. O, Milli Məclisde də bu sahənin qanunvericilik bazasının daim təkmilləşdirildiyini söyləyib.

Əhliman Əmiraslanov çıxışında ölkədə ana və uşaq ölümü ilə bağlı vəziyyətdən, bu problemin aradan qaldırılması istiqamətində görülən işlərdən danışib. O, səhiyyə qurumlarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, kadı potensialının yaxşılaşdırılması, mütəxəsislərin hazırlanması istiqamətində həyata keçirilen tədbirlərin əhəmiyyətdən bəhs edib. Bu sahədə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsinin vacibliyini qeyd edən komite sədri Aile Məcəlləsinə edilən dəyişiklikləri, qəbul edilən digər qanunvericilik aktlarını diqqətə çatdırıb.

İctimai dinləmədə səhiyyə nazirinin müavini İlqar Qasımov Səhiyyə Nazirliyinin ana ölümü ilə və ölümle nəticələnməyən ağırlaşmalarla bağlı fəaliyyəti barədə danışib. O, bildirib ki, regionlarda selektyiv abortlarla bağlı maarifləndirmə işləri aparılır və görürlən işlərin müşəbət dinamikası müşahidə olunmaqdadır.

Elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov uşaq və gənclərimizin ailə dəyərlərinə hörmət ruhun-

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsmayılov dini icmalar tərəfindən ailə adət və enənələrinin qorunub saxlanması, təbliği istiqamətində həyata keçirilen tədbirlərdən danışib, bu sahədə maarifləndirmə işinin əhəmiyyətini qeyd edib. O, təmsil etdiyi Komitənin nəzdində yaradılmış Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduñun mənəvi dəyərlərin inkişafı, o cümlədən ailə institutunun möhkəmləndirilməsi sahəsində fəaliyyətdən bəhs edib.

İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin İdare Heyeti sədrinin müavini Nigar Bayramova icbari tibbi sığorta çərçivəsində ana və uşaqlara göstərilən tibbi xidmetlər barədə fikirlərini bölüşüb, bu sahədə maarifləndirmə işinin vacibliyini qeyd edib.

Mövzu ilə bağlı müzakirələrdə deputatlar Kamile Əliyeva, Sədaqət Vəliyeva, Müşfiq Məmmədli, parlament Aparatının Sosial qanunvericilik şöbəsinin müdürü Adil Vəliyev, Daxili İşlər Nazirliyinin Baş İctimai Tehlükəsizlik idarəsinin şöbə reisi İmran Əliyev, Ədliyə Nazirliyinin baş məsləhətcisi Aygün Şahbanova, Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin şöbə müdürü Talyə İbrahimova çıxış ediblər. Müzakirələrdə ailə institutunun möhkəmləndirilməsi, erkən nikahların qarşısının alınması, qadın və uşaqların sağlamlığının qorunması, ailələrin sosial rifahının yüksəldilməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Çıxışlarda bu gün ölkəmizdə ailə siyaseti sahəsində möhkəm qanunvericilik bazasının olduğu bildirilib.

Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova tədbirə yekun vuraraq, məsələnin vacibliyini bir daha qeyd edib və səsləndirilən təkliflərə münasibət bildirib.

İctimai dinləmədə Bakı şəhər Baş Səhiyyə Mərkəzinin direktoru Elçin Əmirov, Bakı şəhəri üzrə Təhsil idarəsinin müdürü Mehriban Vəliyeva, aidiyyəti qurumlarının nümayəndələri, Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının təmsilciləri və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

A.Kəlbiyev

Azərbaycan-Rusiya sərhədindəki gözlənilməz hallarla bağlı saziş təsdiqləndi

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi ilə Federal Gömrük Xidməti (Rusiya Federasiyası) arasında Azərbaycan-Rusiya dövlət sərhədindəki avtomobil buraxılış məntəqələrində gözlənilməz halların xəbərdar edilməsi və nəticələrinin aradan qaldırılması sahəsində qarşılıqlı fəaliyyət haqqında Saziş" in təsdiq edilməsi barədə ferman imzalayıb.

Fermana əsasən, 2023-cü il oktyabrın 31-də Moskva şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi ilə Federal Gömrük Xidməti (Rusiya Federasiyası) arasında Azərbaycan-Rusiya dövlət sərhədindəki avtomobil buraxılış məntəqələrində gözlənilməz halların xəbərdar edilməsi və nəticələrinin aradan qaldırılması sahəsində qarşılıqlı fəaliyyət haqqında Saziş" təsdiq edilib.

Bu fermana göstərilən saziş qüvvəyə minidkən sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi onun müddəələrinin həyata keçirilməsini təmin etməlidir.

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Rusiya Federasiyası Hökumətinə bildiriş gəndərməlidir.

Milli Məclisin komita sədrlərinə yeni "Mercedes"lər verildi

Milli Məclisin komita sədrlərinin istifadəsinə yeni xidməti avtomobillər verilib.

"Unikal"ın "Report" a istinadən xəberinə görə, artıq bir müddətdir ki, komite sədrləri "Mercedes E 300" markalı avtomobillərdən istifadə edirlər.

Hazırda parlamentin 15 komitəsi var.

Qeyd edək ki, Milli Məclisin noyabrın 15-də keçirilən plenar iclasında "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2024-cü il üçün xərclər smetası haqqında" qərar layihəsinin müzakirəsində parlamentin İşlər müdürü Firudin Hacıyev bildirib ki, qanunverici orqanın builki xərclər smetasında nəzərdə tutulan vəsaitlər hesabına avtoparkın maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması məqsədilə avtomobillər alınıb və avto-park yenilənib.

ATƏT İravan-Bakı dialoqu üçün platforma təklif edir

ATƏT rəhbərliyi İravanla Bakı arasında sülh müqaviləsinin bağlanmasına yönəlmış dialoqun tərəfdarı olub.

"Unikal" xəbər verir ki, bu barədə ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri və Şimali Makedoniyanın xarici işlər naziri Buyar Osmanı xarici işlər nazirlərinin Skopje görüşündə bildirib.

"Rəhbərlik Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh müqaviləsinin bağlanmasına yönəlmış siyasi prosesin davam etdirilməsini dəstekləyir", - Osmanı deyib.

O, ATƏT-in konstruktiv dialoq platforması təklif etdiyini vurgulayıb.

Ağarza Elçinoğlu

Komitə sədri beynəlxalq konfransın iştirakçıları ilə görüşüb

Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov "Azərbaycanda Qızılbaş ırsı: tarixin izi ilə" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransın iştirakçıları ilə görüşüb.

"Unikal" xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan tarixinə mədəni, fəlsəfi baxımdan yeni baxış bucağının ortaya qoyulmasının, türk xalqları tarixinin daha dərinən araşdırılması üçün müxtəlif ölkələrin alimlərinin və qlobal şirkətlərdə çalışan mütəxəssislərin bir araya getirilməsinin tarixi bir addım olduğu qeyd edilib. Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın həqiqi tarixinin tədqiqi, tariximizin dünya azərbaycanlıları, eləcə də Azərbaycanın dostları arasında təbliği istiqamətindəki tövsiyələri və komitənin mütəmadi olaraq bu tövsiyələrə uyğun beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlər təşkil etməsi barədə qonaqlara ətraflı məlumat verilib.

Konfrans iştirakçıları komitənin dəstəyi ilə belə bir beynəlxalq elmi konfransın keçirilməsini tarixi hadisə kimi qiymətləndiriblər. Bu hadisənin bütün türk dünyasının tarixinə yeni baxış bucağının ortaya qoyulması, tarixin tədqiq olunmuş səhifələri ilə bağlı araşdırmaların başlanması və qızılbaşların tarixi vətənləri olan Azərbaycanla bağlarının möhkəmlənməsine şərait yaradacağı diqqətənən təsdiq edilib.

Qeyd olunub ki, "Azərbaycanda Qızılbaş ırsı: tarixin izi ilə" beynəlxalq konfransının müzakirə mövzuları, panel çıxışları dünya alimlərinin diqqətini çəkə bilən və yeni maraqlı müzakirələrə meydana verən mövzulardır. Qonaqlar komitənin qızılbaş ırsının araşdırılması istiqamətində atılan addımları davam etdirəcəyini, dünya alimlərinin yenidən bir araya gətirilməsi üçün sistemli işlər görcəyini təqdim ediblər.

Qızılbaş Qlobal İrsi Təşkilatının sədr müvəvviqi Arşı Qızılbaş konfrans iştirakçılarının, qızılbaş əsilli soydaşlarımızın tarixi vətənləri olan Azərbaycana gelmekdən böyük məmənunluq hissi keçirdiklərini, bu səfərin dünya qızılbaşlarının Azərbaycanla əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi və tarixi köklərinə qayıdışı istiqamətində böyük addım olacağına inamını ifade edib.

Konfrans iştirakçıları üç il əvvəl Qızılbaş Qlobal İrsi Təşkilatının yaradılmasına, qızılbaş mövzusunun ilk dəfə və geniş elmi çərçivədə müzakirəsinə, səfər çərçivəsində Şuşada olmalarına və oradan təşkilatın bəyanatını səsləndirərək Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya yaymaq fürsəti qazandıqlarına görə komitəyə təşəkkür ediblər.

Xatırladaq ki, konfransda Qızılbaş Qlobal İrsi Təşkilatının Pakistan, Türkiyə, ABŞ, Kanada, Birleşmiş Kralıq, Sinqapur və Əfqanistan üzrə temsilciliyi, Milli Məclisin deputatları, qızılbaş ırsının Azərbaycan və Türkiyədən olan tədqiqatçıları, müxtəlif dövlət qurumlarının, qeyri-hökumət təşkilatlarının və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri iştirak ediblər.

Milli Məclisin deputati Azər Badamov "Unikal'a müsahibə verib. O, son vaxtlar ABŞ-in Azərbaycana qarşı olan münasibətindən, Ermənistənin sülh müqaviləsinin imzalanmasını uzatmasından, Azərbaycan-Ermənistən delimitasiya komissiyasının iclasının əhəmiyyətindən və sair məsələlərdən danışır.

-Azər müəllim, son vaxtlar ABŞ-in Azərbaycana qarşı mövqeyini necə qiymətləndirirsiz?

-Son günlər ABŞ Azərbaycana qarşı qərəzlə təzyiq üsulundan istifadə etməye çalışdı. Belə ki, 15 noyabrda Nümayəndələr Palatasının Beynəlxalq Məsələlər Komitəsində keçirilən dirləmələr zamanı ABŞ Dövlət katibinin köməkçisi Ceyms O'Brayn Azərbaycana qarşı hədə dilində açıqlamalar səsləndirərək dövlətlərarası

ABŞ Dövlət katibi Antoni Blinken cənab Prezident İlham Əliyevə telefonla zəng edərək məsələləri bir daha müzakirə etdi. Ölkə başçımız ABŞ-in əsəssiz qərəzlə münasibətinin qəbul edilməliyini bir daha Blinkenin diqqətinə çatdırıldı. Blinken köməkçisinin dekabr ayında Bakıya səfərinə icazə verilməsini xahiş etdi. Dövlət başçımız belə səfərlərin qarşılıqlı olmalı olduğunu bildirdi. Blinken Azərbaycanın şərtlərini qəbul etdi. Həsab edirəm ki, Blinkenin bu zəngi ABŞ-in Azərbaycana qarşı göstərdiyi qərəzlə münasibətin etirafıdır. Proseslər onu göstərdi ki, Azərbaycanla əməkdaşlıq etmədən Cənubi Qafqazda siyasetini yürütmək mümkün deyil. Bu gün Cənubi Qafqazın gündəliyini Azərbaycan müəyyənleşdirir. Blinkenin zənginin Azərbaycanla pik həddə çatmış gərginliyi azaltmaq məqsədi daşıdığını hesab

lahların göndərilməsi ilə bağlı qərar qəbul edilib. Sühl Fondunda bu hərəkəti həm gülməli, həm də ağlamalıdır. Ona görə ki, fondun adı sühl olsa da, əməldə Ermənistəni silahlı təchiz edir. Silah olaraq yerde sülhdən danışmaq absurdur. Ermənistən bu gün düşünür ki, Qərb gelib Azərbaycanla mühərbi edib Qaaraabağı Ermənistəna qaytaracaq. Amma anlamırlar ki, Qərb Azərbaycanla döyüş meydanında heç vaxt üz-üzə gəlməyəcək. Ermənistən Qərbən aldığı silahlardan ruhanaraq yenidən revansızlaşma cəhd edərsə, özü-özünün mehvini hökm oxumuş olacaq. Azərbaycan hər zaman olduğu kimi sülh müqaviləsinin imzalanmasına hazır olduğunu bəyan edir. Artq Qazax-İcevan arasındaki şərti sərhəddə baş nazir müavinlərinin 5-ci ikitərəfli görüşü də baş tutdu. Sühl müqaviləsinin imzalanması üçün iki mə-

"Azərbaycan Ermənistəna güzəştə getmək niyyatında deyil"

Azər Badamov: "Ermənistən Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığını rəsmi sənədlə təsdiq etməli və anklavların qaytarılması məsələsini həll etməlidir"

münasibətlərin əvvəlki kimi olmayıacağının bildirmişdi. O cümlədən Azərbaycanın ABŞ-a yüksək səviyyəli səfərlərini dayandırığına açıqlamışdı. Həmçinin, Azərbaycanda agentura şəbəkəsini işə salmağa çalışmışdı. Azərbaycan dövləti ABŞ-in hədələrinə adekvat cavab verdi ve ünvanımıza səsləndirilen bütün ittihamları rədd etdi. ABŞ-in Azərbaycana qarşı qərəz nümayiş etdirməsinin kökündə iki məsələnin dayandığını hesab edirəm. Birinci məsələ odur ki, ABŞ Azərbaycana qərəz nümayiş etdirməkə Cənubi Qafqazda yerləşmək istəyir. Belə ki, ermənilərin istəklərinə eməl etməkən Rusiya Ermənistəndən səxşidirib çıxara biləcəklərini düşündürdürlər. Amma məlum oldu ki, Ermənistəna etibar edib Azərbaycanla münasibətlərini gərginləndirmək səhv yoldur. İkinci məsələ isə ABŞ İran ərazisindən keçməkə Naxçıvanla birləşəcək yolun tikintisine qarşıdır. Çünkü bu yol Orta Dəhlizin tərkib hissəsi olacaq və İran-ABŞ münasibətlərinə ziddir. Azərbaycan açıq şəkildə bəyan etdi ki, biz müstəqil ölkəyik və beynəlxalq əməkdaşlıq formatlarını da müstəqil şəkildə müəyyənleşdiririk.

Nəhayət bu məsələlərdən bir neçə gün keçdikdən sonra ABŞ gördü ki, Azərbaycanla təzyiq və diktə dili ilə danışmaq mümkün deyil. Ona görə də

edirəm. Azərbaycan qalib dövlətdir və siyasetimiz milli maraqlarımıza əsaslanır. Heç bir daire dövlətimizi məqsədizdən yoxlandırma bilmez. Məqsədimiz isə Cənubi Qafqazı sülh və əməkdaşlıq mekanına çevirməkdir.

-Azərbaycanla Ermənistən arasındakı danışqlar prosesini barədə danışaq. Hazırda Ermənistən sülh müqaviləsinin mətnindəki bəzi məqamlar danışqlar prosesini uzatmaq üçün bəhanə kimi istifadə edir. Sizcə, Ermənistən sülh müqaviləsi məsələsini niyə uzadır?

-Ermənistən rəhbərliyi son günlər sülh müqaviləsi ilə bağlı fikirlər səsləndirirə də, sülhdən uzadır. Çünkü Ermənistən Azərbaycana qarşı saxta etnik təmizlənmə ittihamları səsləndirməkə Qərbdən 100 milyonlarla yardımçılar alır. Paşinyan görür ki, Azərbaycanla sülh müqaviləsinin imzalanmasını uzatmaqla yaziq sıfətini çıxardaraq Qərbdən yənə yardımçılar almaq mümkündür. Ona görə də sentyabrın 11-də təqdim etdiyimiz təkliflərə 70 gündən sonra cavab verilib. Ermənistən bir tərəfdən sülh istədiyini səsləndirir, digər tərəfdən sülhün yaranmasına mane olur. Belə ki, Qərb ikili standartlardan yanaşaraq Ermənistəni sülh Fondu tərəfindən Ermənistəna si-

səle öz həllini tapmalıdır. Birinci məsələ Ermənistən beynəlxalq hüquqa hörmət etməlidir. Belə ki, Azərbaycanın suveren əraziyələri olan 8 kəndin qaytarılması məsələsinə realaşdırılmalıdır. İkinci məsələ isə Azərbaycana qarşı ərazi iddialarından birdəfəlik el çəkməlidir. Belə olan halda sülh müqaviləsinin imzalanması üçün hər hansı bir mane qalmayacaq.

-Ötən gün Azərbaycan-Ermənistən delimitasiya komissiyasının iclası keçirilib. Bu görüşdə bəzi məsələlər üzrə razılığa gəlinib. Bu görüşün əhəmiyyətini necə qiymətləndirirsiz?

-İkitərəfli görüşlərin keçirilməsinə müsbət dəyərləndirirəm. Ölkələrimiz arası sülhə nail olmaq üçün vasitəçi olmadan ikitərəfli formatda məsələlər müzakirə olunmalıdır. Sühl müqaviləsi ilə bağlı əsas məsələlər razılığa gelsə də, hələ ölkələrimiz arası sülhə mane olan bir neçə məsələ qalmaqdadır. Bu məsələlərdən biri de anklavlarla bağlıdır. Düzdür, bu gün keçirilən görüşdə müəyyən qərar qəbul olunmasa da, məsələlərin müzakirə olunması üçün ikitərəfli görüşlərin keçirilməsini ən doğru format hesab edirəm. Ermənistən 30 ilə əraziyələrimizi işğal altında saxlaib. O cümlədən, sərhədləri öz xeyrinə dəyişib. Ona görə də bir gündə danışqlar aparıb sərhədləri yerinə qaytarmaq qeyri-mümkündür. Bu baxımdan Azərbaycanla Ermənistən arasında şərti sərhəddə görüşlərin keçirilməsini çox əhəmiyyətli hesab edirəm.

-Məlum olduğu kimi, Azərbaycanın 8 kəndi hələ də Ermənistən işğali altındadır. 8 kəndin geri qaytarılması nə zaman ola bilər?

-8 kəndin qaytarılması sülh müqaviləsi imzalanandan sonra da baş tuta bilər. Bu məsələ danışqların əsas mövzularından biridir. Azərbaycan öz ərazilərindən bir qarışını belə Ermənistəna güzəşte getmək niyyətində deyil. Ona görə də Ermənistən Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanidiğini rəsmi sənədə təsdiq etməli və anklavların qaytarılması məsələsini həll etməlidir. Delimitasiya və demarkasiya prosesində sərhəd xətti müəyyənleşəcək. Anklavların taleyi isə milli maraqlarımıza uyğun öz həllini tapmalıdır. O cümlədən bu həll variantı Ermənistən tərəfindən də qəbul olunmalıdır.

Anar Kəlbəyev

Dərman bazarında "mamur barmağı"

Qiymətlərin ucuzlaşmasına kimlər və necə mane olurlar?

Bu ilin sentyabrında Tarif (qiymət) Şurası həmin vaxtadək təsdiqlənmiş bütün dərman vasitələrinin topdan və pərakəndə satışı qiymətlərinin yuxarı hədd olaraq tətbiq edilməsi barədə qərar qəbul etmişdi. Həmin qərar qəbul olunanadək dərman vasitələri üçün vahid qiymət tətbiq olunurdu və bütün apteklərdə dərman vasitələri həmin vahid qiymətə satılırdı.

Qərərlə həmin vahid qiymətlər yuxarı hədd olaraq təsdiqlənmişdi, yeni dərmanlar təsdiq olunmuş qiymətlərdən aşağı qiymətə satılıb. Bildirilirdi ki, qəbul edilmiş qərar dərman vasitələrinə əlcətanlığın yaxşılaşdırılmasına, bu sahədə daha əlverişli rəqabət mühitinin yaradılmasına və əhali tərefindən dərman vasitələrinin tənzimlənmiş qiymətlərdən aşağı qiymətə alınmasına imkan verəcək. Məlum qərarın ardından yerli KIV-ə açıqlamasında Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin üzvü, deputat Müşfiq Məmmədli demişdi ki, hazırda dərman vasitələrinin qiymətləri olduqca yüksəkdir: "Ancaq bundan sonrakı dövrde Tarif Şurasının qərarı ilə dərmanları təsdiq olunmuş qiymətlərdən aşağı almaq mümkün olacaq. Bu qərar qəbul olunana qədər dərman vasitələri üçün vahid qiymət tətbiq olunurdu və bütün apteklərdə dərman vasitələri həmin vahid qiymətə satılırdı. Məsələn, hər hansı bir dərman vasitəsinin qiyməti 10 manat olaraq təsdiqlənərdə, bu, vahid qiymət hesab olunurdu və bütün apteklərdə 20 manata satılmış idi. Yeni qərardan sonra isə təsdiq olunmuş satış qiymətləri yuxarı hədd hesab olunur. Yəni, artıq 10 manat həmin dərman vasitəsinin maksimal qiyməti sayılır və aptekdə onu 20 manatdan aşağı qiymətə almaq olar. Hesab edirəm ki, bu qərar dərman vasitələrinə əlcə-

tanlığın yaxşılaşdırılmasına, bu sahədə daha əlverişli rəqabət mühitinin yaradılmasına və əhali tərefindən dərman vasitələrinin tənzimlənmiş qiymətlərdən aşağı qiymətə alınmasına imkan verəcək".

Səhiyyə komitəsinin üzvü qeyd edib ki, bu qərərlə həm də əczaçılıq şirkətləri ölkə ərazisində qeydiyyata alınmış dərman preparatlarını rahatlıqla sata biləcəklər: "Ölkəyə daxil olmuş dərman preparatlarının satışı ilə məşğul olan şirkətlər bir-biri ilə rəqabət aparacaqlar. Nəticədə isə daha ucuz ve qeydiyyatdan keçmiş, dövlətin keyfiyyətinə nəzəret etdiyi dərmanların idxali stimullaşacaq. Bu isə nəticədə əhalinin daha ucuz və keyfiyyətli dərman preparatına əlcətanlığını təmin edəcək".

Bu və buna bənzər optimist açıqlamalarla digər millet vəkilləri, müxtəlif ekspertlər də çıxış etmişdir. Lakin aradan keçən 2 aydan çox müddətdə biz dərmanların qiymətinə ciddi ucuzlaşma müşahidə etmirik. Yəni Tarif (qiymət) Şurasının haqqında danışılan qərarı hələ ki, dərman vasitələrinin vətəndaşlar üçün əlcətan olması baxımından ar-

zulanan nəticələr doğurmayıb. Ümid edək ki, qarşidakı aylarda biz bunu müşahidə etməyə başlayacaq. Ancaq məsələ ümidi etmək də bitmir. İllərdir ölkə mediası Azərbaycanın dərman bazarında payı olan bir sıra sahibkarların arxasında hansıa məmurların dayanmasından yaxır. İddia edilir ki, onlar belə sahibkarları ya birbaşa, ya da dolayı yollarla himaye edirlər. Elə həmin məmurların da dərman vasitələrinin ucuzlaşmasında maraqlı olmadıqları deyilir. Dərman biznesi ilə məşğul olanlar da məhz bəzi vəzifəli şəxslərin himayəciliyinə arxalanaraq qiymətlərin ucuzlaşmamasında israrlı görünürler.

Xatırladaq ki, bir müddət önce Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov açıqlamasında dərman bazarında kartel sövdələşmələrin olduğunu söyləmişdi: "Bazar bir neçə şirkətin əlindədir. Ona görə də dərman qılıqlı çox zaman süni şəkildə yaradılır. Çünkü qılıqlı bahalığa yol açır. Üstəlik, inhisarçılar yerli dərman istehsalını da boğurlar. Azərbaycanda dərman istehsalı üçün ideal şərait var. Hətta dövlət Pirallahıda Sənaye Parkı da yaradıb. Çox təessüf ki, dərman biznesi ilə məşğul olan bəzi məmurlar yerli istehsalda maraqlı deyilər. Ona görə də Sənaye Parkı 10 ilə yaxın müddətdə fəaliyyət göstərsə də, cəmi bir istehsalçı var. Yerli istehsal olmadığı üçün biz hər gün dərman qılıqlı və qiymət artımı ilə üzləşəcəyik".

Qeyd edək ki, başqa ekspertlər de oxsar fikirdərlər. Belədə isə bütün nikbin gözləntilər bir qədər kölgədə qalır, çünkü ölkənin dərman bazarında inhisarçı mənafelər, o cümlədən, müəyyən məmurların bu bazardakı maraqları tamamilə aradan qaldırımadan ciddi ucuzlaşma ehtimalı zəif görünür.

Toğrul Əliyev

"İkili standartlardan əl çəkin" - Ombudsman

"Bu gün dönyanın tərəqqipərvər ölkələri və beynəlxalq təşkilatlar hər kəsin yaşamaq, azadlıq və sərbəst hərəkət etmək, mülkiyyət, təhlükəsiz yaşamaq, sağlam ətraf mühitdə yaşamaq, sağlamlığın qorunması kimi fundamental insan hüquqlarının müdafiəsi namən iki standartlardan əl çəkməli və Azərbaycana münasibətdə ədalətli mövqə nümayiş etdirməlidirlər".

Bunu Azərbaycanın İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Səbinə Əliyeva Bakıda Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannaməsinin 75 illiyinə həsr olunan "İnsan Hüquqları - 75 Bakı Konfransı: Qlobal və milli çağırışların həlli üçün universallığın və bölmənlərin təşviq edilməsi" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda deyib.

Onun sözlərinə görə, BMT-nin Baş Assambleyasının 1948-ci ilin 10 dekabr tarixli qətnaməsinə əsasən Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannaməsinin qəbul edilməsi ilə əlaqədar hər il bu tarix bütün dünya dövlətləri tərefindən Beynəlxalq İnsan Hüquqları Günü kimi qeyd edilir: "Dünyada baş verən qlobal dəyişikliklər və obyektiv tarixi zəruret səbəbindən qəbul edilmiş və artıq bir neçə gündən sonra 75 illik yubileyi olacaq həmin məşhur sənədin əsas原则ləri olan ayrı-seçkiliyin yolverilməzliyi, hüquq bərabərliyinin təmini məsələləri, habelə digər müddəalar bir çox dövlətlərin Konstitusiyasında və beynəlxalq müqavilələrdə öz əksini tapıb".

Ombudsman qeyd edib ki, ötən bu uzun illər ərzində insan hüquqlarının təşviqi və müdafiəsi sahəsində əsas baza rolunu oynayan Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannaməsi dünyamızı əsaslı şəkildə dəyişməyə kömək edib: "Bu sənəddə ilk dəfə olaraq hər bir insanın bərabərlik və ləyaqət hüququ, hər kəsin doğulduğu andan toxunulmaz, ayrılmaz hüquq və azadlıqlara malik olduğu bəyan edilib".

QAI bayanat verdi

"Fransanın ardınca Avropa İttifaqının Ermənistani silahlandırması olduqca yanlış və təhlükəli addımdır".

"Unikal" xəbər verir ki, bu barədə Qəribi Azərbaycan icmasının bayanatında qeyd edilib.

Bildirilib ki, Avropa İttifaqının (Aİ) "Avropa Sülh Fondu" çərçivəsində Ermənistana hərbi yardım göstərəcəyi barədə məlumatlar yayılıb.

"Avropa Sülh Fondu" adı altında Ermənistana silah verilməsi kinayə və istehza doğurur. Qəribi Azərbaycan icması hesab edir ki, Fransanın ardınca Avropa İttifaqının Ermənistani silahlandırması olduqca yanlış və təhlükəli addımdır və regionda gərginliyin artmasına, Ermənistanda revansızmanın güclənməsine xidmət edir. Avropa İttifaqı Ermənistəninin silahlandırılması, Cənubi Qafqaz regionuna geosiyasi rəqabətin getirilməsi siyasetinə son qoymalıdır", - bəyanatda vurgulanıb.

Komita sədri Qarba çağırış etdi

Zahid Oruc: "Hüquqları pozulan minlərlə azərbaycanlılarının səsini eşitmisinizmi?"

"Biz Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannaməsinin 75-ci illərinə qeyd edən bütün dövlətlərdən soruşuruq ki, Azərbaycanın hüquqları pozulan minlərlə insanının səsini eşitmisinizmi?"

Bunu Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc Bakıda Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannaməsinin 75 illiyinə həsr olunan "İnsan Hüquqları - 75 Bakı Konfransı: Qlobal və milli çağırışların həlli üçün universallığın və bölmənlərin təşviq edilməsi" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda deyib.

Onun sözlərinə görə, Vətən mühərbiyi Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannaməsinin 75 illiyinə ən böyük töhfədir: "Suveren ölkədə insanların dinc və təhlükəsiz şəkildə

yaşaması dövlət tərefində təmin edilir. XXI əsrde insan hüquqları yalnız hüquq və insan məsələsi deyil. 1948-ci ili, yeni deklarasıyanın qəbul edilməsini unutmaq olmaz. Son 75 ilde dünya siyasi xəritəsi köklü dəyişikliyə uğrayıb. İndi dünya birliyi Beyannamənin ildönümündə onun yaranma səbəbini unudur. Bu gün Avropanın bir hissəsində Rusiya-Ukrayna mühərbiyi, eləcə də Yaxın Şərqi-deki mühərbieler bəyannamənin əsas şərtlərinin görməzdən gəlindiyini göstərir. Qərbin öz dəyərlərini necə ayaq altına ataraq səmürənəli etdiyini hamı görür. Biz Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannaməsinin 75-ci ildönümünü qeyd edən bütün dövlətlərdən soruşuruq ki, Azərbaycanın hüquqları pozulan minlərlə insanının səsini eşitmisinizmi? Əgər eşitmisi-

"Tartar işi" ilə bağlı ittiham olunan generalın mahkamasi taxira salındı

"Tartar işi" ilə bağlı ittiham olunan general-major Bekir Orucov, İntiqam Məmmədov, Rahib Məmmədov, Ziya Kazimov və Ülvi Rəşidovun məhkəmə prosesi keçirilib.

Sumqayıt Məhkəmə Kompleksində Bakı Hərbi Məhkəməsinin hakimi Zeynal Ağayevin sədrliyi ilə keçirilən iclasda bugün hökm elan olunacağı gözlənilənə də, proses təxirə salınıb.

Buna səbəb kimi təqsirləndirilənlərdən biri Ziya Kazimovun məhkəməyə gəlməməsi göstərilib. Ev dostaqlığında olan mayor Ziya Kazimovun xəstə olduğu, prosesə gələ bilmediyi bildirilib.

Prokuror Vüsal Mehrəliyev Ziya Kazimovun növbəti iclasa məcburi getirilməsini istəyib. Hakim Zeynal Ağayev isə təqsirləndirilən şəxsin müalicə allığı tibb mərkəzinə sorğu göndərileceyi, iclasda iştirak etməmə səbəbi barədə həkim rəyinə əsasən, məcburi getiriləcəyini bildirib.

Proses qeyri-müəyyən vaxta təxirə salınıb.

Xatırladaq ki, prokuror Bekir Orucovun və Ziya Kazimovun 12 il 6 ay, İntiqam Məmmədovla Ülvi Rəşidovun 10 il 6 ay, Rahib Məmmədovun isə 8 il 6 ay azadlıqdan məhrum edilməsini istəyib.

Qeyd edək ki, Müdafiə Nazırlığının Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin İdeoloji İş və Mənəvi-Psixoloji Teminat İdarəsinin rəisi vəzifəsini icra edən Bekir Orucov və digərləri ötən il cinayət məsuliyyətinə cəlb ediliblər.

Onlara qarşı Cinayət Məcəlləsinin 126.3 (qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma, ölümə səbəb olduqda), 145.3 (qanunsuz azadlıqdan məhrum etme, ölümə səbəb olduqda), 293.2 (dövlət orqanının vəzifəli şəxsi tərəfindən işgəncə vermə), 329 (təbelikdə olan hərbi qulluqçuya qarşı zorakı hərəkətlər), 341.2.1 və 341.2.3 (bir qrup şəxs tərəfindən vəzifə səlahiyyətlərindən sui-iştəfə etmə və ya vəzifə səlahiyyətlərini aşma bir qrup şəxs tərəfindən ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri İntiqam Məmmədova isə əlavə olaraq 178-ci (dələduzluq) maddəsi ilə ittihəm irəli sürüllər.

B.Orucov və R.Məmmədov barəsində hebs, Ziya Kazimov və Ülvi Rəşidov barəsində istintaq dövründə alternativ qətimikan tədbiri seçilib.

TƏBİB qızılcadan öldüyü deyilan şagirdlə bağlı məlumat yaydı

Bakı şəhəri, Qaradağ rayonunda 2014-cü il təvəllüdülu uşaq ölüb.

TƏBİB-dən verilən məlumatə görə, Respublika Təcili və Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Mərkəzine Bakı şəhəri, Qaradağ rayonu, Qobustan qəsəbəsi, 61-ci km ünvanından 30.11.2023-cü il tarixində 04:26 radələrində çağırış daxil olub.

Qeyd olunub ki, təcili və təxirəsalınmaz tibbi yardım briqadaları tərəfindən ünvanda 2014-cü il təvəllüdü (kişi cinsli) şəxsin həkiməqədər ölümü qeydə alınıb: "Şəxsin ölüm səbəbini tibbi ekspertiza, pataloji anatomik müayinə və təşrihdən sonra müəyyənləşdirmək mümkündür".

Xatırladaq ki, Qaradağ rayonunda yerləşən 195 sayılı orta məktəbin direktoru Laçın Hüseynli təhsil müəssisəsinin 4-cü sınıf şagirdi, 10 yaşlı Rina tərəfən qızılıca xəstəliyindən dünyasını dəyişdiyi dəyib.

Bu şirkətdə qanunsuzluq aşkarlandı

Vətəndaşların əmək hüquqlarının pozulmasına dair daxil olmuş müraciətlər üzrə Baş Prokurorluğunun Cinayət təqibindən kənar icraatlar idarəsində araşdırılmalar aparılıb.

"Unikal" xəbər verir ki, araşdırılmalar zamanı "Xəzinə" hazırlıq kurslarının vəzifəli şəxsi tərəfindən əmək müqaviləsi (kontrakt) hüquqi qüvvəyə minmədən 10 nəfərdən artıq şəxsin işə cəlb edilməsi, "ABB Limited" Şirkətinin nümayəndəliyinin vəzifəli şəxsləri tərəfindən isə işçilərin əmək haqqının azaldılması məqsədilə iş saatlarının faktiki olduğundan daha az göstərilərək rəsmi sənədə bile-bile yalan məlumat daxil edilməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

Qeyd edilən faktlar üzrə Cinayət təqibindən kənar icraatlar idarəsində Cinayət Məcəlləsinin 162-1 (əmək müqaviləsi (kontrakt) hüquqi qüvvəyə minmədən işçilərin her hansı işlərin (xidmetlərin) yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsi), 308.1 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-iştəfə) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə cinayət işləri başlanaraq istintaq olunması üçün aidiyəti üzrə müvafiq rayon prokurorluqlarına göndərilib.

"Son 20 ildə regionların sosial-iqtisadi inkişafına həsr olunmuş dörd dövlət programı qəbul olunub və bu programlar üzrə regionlara yatırılmış investisiyaların həcmi 104 milyard manat təşkil edir". Bu barədə oktyabrda iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabarov açıqlama vermişdi.

Nazir demişdi ki, 2022-ci ildə regionlar üzrə məhsul buraxılışının nominal həcmi 2003-cü ilə nisbətən 13,5 dəfə böyüyüb: "2004-cü ildən bəri bölgələrdə 1,8 milyondan çox yeni iş yeri və 52 mindən çox yeni müəssisə yaradılıb. Regionlarda 8 hava limanı tikilib və ya yenidən qurulub, Laçın hava limanının tikintisi davam edir. 17 min km-dən çox avtomobil yolu, 500-dən

salına mənfi təsir göstərib. Paytaxtin həddən artıq "yüklenməsi" ekoloji vəziyyətin pisləşməsi, çırklənmə, tixaclar və s. kimi ciddi problemlərin yaranmasına səbəb olub. Tənzimlənməyən miqrasiya Bakının və etraf qəsəbələrin görünüşüne də təsirsiz otuşmeyib. Eyni zamanda kommunal təchizatda ciddi yüklenmələr müşahidə olunur. Qeydiyyatsız yaşama paytaxt da içtimai sabitlik baxımından da problemlər yaradır. Belə ki, hər il Bakıda baş verən cinayət hadisələrinin təqribən 35 faizi digər şəhər və rayonlarda qeydiyyatda olan və Bakıda yaşayan insanlar tərəfindən töredilir".

Beləliklə, son 20 ildə regionların sosial-iqtisadi inkişafına yatırılmış 104 milyard ma-

lanıldı, onlar hələ də dəmir barmaqlıqlar ardındadırlar. Hüquq-mühafizə orqanlarının apardığı araşdırımlar təsdiqlədi ki, bir sıra rayon rəhbərləri tamamilə yeyintiyə qurşanıblar, büdcə vəsaitlərin müxtəlif yollarla talan ediblər, özlərinə debdebəli həyat tərzi qurublar, əhalinin sosial-iqtisadi problemlərinin həllinə isə laqeyd yanaşıblar.

Bele bir acı reallıqda əyalətlərdən paytaxta kütlevi axın təəccüb doğura bilərmi?!

Elə ekspertlərin müxtəlif vaxtlarda mətbuata açıqlamaları da dediklərimizi təsdiqləyir. Məsələn, iqtisadçı, millət vəkili Vüqar Bayramov bir neçə ay önce bildirmişdi ki, ixtisaslı kadrların regionlarda işlətəminatına üstünlük verilsə, bu, insanların şəhərə axınıni

icra başçılarının havayasovurduğu on milyonlarla manatın yaratdığı acı manzara

Həftənin suali: regionların sosial-iqtisadi inkişafına yatırılmış 104 milyard manatlıq investisiyalara rəğmən rayonlardan Bakıya köçün sirri nədir?

azaldacaq: "Bakıya axının əsas səbəblərindən biri rayonlarda iş yerlərinin azlığıdır. Rayonlarda əməkhaqqı Bakıya nisbətən iki dəfə azdır. Bu da öz növbəsində urbani-zasiya prosesinin sürətlənməsinə gətirib çıxarıır. Digər ərazilərlə müqayisədə paytaxtda yaşayış xərcləri daha yüksəkdir. Bu səbəbdən də insanları, xüsusən də gənc kadrların bölgələrdə işlətəminatına üstünlük verilməlidir. Urbani-zasiya təkcə şəhər əhalisinin artması deyil. Bu, həm də şəhərələrin çökisini, sayının, istehsalın artmasıdır. Hesab edirəm ki, urbanizasiyanın səngiməsi üçün bölgələrlə paytaxt arasında imkanların yaxınlaşdırılmasına ehtiyac var".

Iqtisadçı deputatin söylədikləri ilə razılışmamaq mümkünuszdür. Lakin onu da vurğulamaq lazımdır ki, əyalətlərdə ilk növbədə yerli rəhbərliyin şəffaf fəaliyyətinə ehtiyac var. Müəyyən icra başçıları korrupsiya ilə aralarına məsafə qoymadığı müddətce Azərbaycanda şəhərdən kəndə, paytaxt və etrafından bölgələre qayıdışı təmin etmək real görünümür. Dövlətin regionlarda sosial-iqtisadi inkişafın təmin olunmasına hesablanmış addımlarını yeyinti əməlliəti ilə faktiki olaraq sabotaj edən məmurlar iş başında qaldığı, vətəndaşlara iş yerləri açmaq, sahibkarlıq fəaliyyəti üçün imkanlar yaratmaq əvəzinə öz cibini güden şəxslər vəzifədə oturduğu müddətdə belə bir qayıdışı gerçəkləşdirmək müşkül məsələdir...

Sənan Mirzə

Azərbaycanda yeni inşa olunan "göydələnlər" etrafında polemikalar səngi-mir. Son vaxtlar belə binalarla bağlı dəha bir müzakirə predmeti yaranıb. Söhbət "göydələnlərin" tikintisi ilə məşqul olan şirkətlərin vətəndaşları az sahə üçün faktiki olaraq çox ödəniş etmək məcburiyyətində qoymasından gedir. Bir çox hallarda yeni tikilən çoxmənzilli binalarda mənzillərin alınması zamanı mənzilin ümumi sahəsinin qanunvericiliyə uyğun olaraq hesablanan sahədən daha artıq olması müşahidə olunur. Tikinti şirkəti üçün bu maddi baxımdan "sərfəli" olsa da, mövcud durum qanunvericiliyin pozulmasına və nəticə etibarı ilə vətəndaşın aldadılmasına gətirib çıxarır.

Bir az da dəqiqləşdirək: Bakıda son 20 ildə xeyli çoxmənbəli yaşayış binaları tikilib. Həmin binalardan da çoxu Mənzil-Tikinti Kooperativləri (MTK) tərəfindən tikilərək sakinlərin istifadəsinə verilir. Ancaq bina istifadəye verildikdən sonra sakinlərin əsas narazılığı kommunal haqların yiğilması və onun məbləği ilə bağlı olur. Mənzil alan şəxs iqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestri Xidmətindən mənzil üzərində mülkiyyət hüququnu təsdiq edən dövlət reyestrindən

ödənişlərin məbleğini özləri təyin etdikləri kvadratmetrə əsasən müyyənləşdirirlər. Əksər hallarda mənzile çıxarış alarkən onun sahəsi MTK ilə imzalanan müqavilədə göstərilən kvadratmetrdən az olur.

Xidməthaqqı kōhne müqaviləyə əsasən hesablaşdırılmışa görə vətəndaşlar MTK-ya daha çox ödəniş etməli olurlar.

Məsələ ilə bağlı başqa bir əmlak ekspereti Ramil Osmanlı isə bildirib ki, mülki qanunvericiliyə əsasən, mənzilin əsasən dövlət çıxarışı hesab olunur və ödənişlər də orada göstərilən sahəyə görə

"Tikinti obyektlərinin sahəsinin və həcmi-nin hesablanması" qaydalarına uyğun olaraq aparılmalıdır. Müvafiq qaydalarla əsasən mənzillərin ümumi sahəsi - ya-sayış otaqların, köməkçi otaqların (sanitar qoşağı, mətbəx, dəhliz, yığnaq yeri) sahələrinin, eləcə də balkon, lociya, terras, şübhəbənd və eyvanların azaltma əmsalla-ra vurulmuş sahələrinin məcmusundan ibarətdir.

Qaydaların 3.2-ci bəndinə əsasən ya-sayış binasında otaqların və digər yerləş-gələrin sahələri divar və arakəsmələrin tamamlanmış səthləri arasında döşəmə səviyyəyində (plintuslar hesaba alınma-dan) ölçülümkələ təyin edilir. Yəni, otaqların sahəsi daxili divarın üst səthindən qar-şidakı daxili divarın üst səthində qədər ölçülümkələ hesablanmalı, yan və mənzilin daxilindəki arakəsmə divarların tutduğu sahə nəzərə alınmamalı və ümumi sahəyə əlavə edilməməlidir.

Binanın isidilme sisteminə daxil olan

**Şahmar Mövsümov
gənclərin xaricdə təhsil
almasından danışdı**

"Ötən illə müqayisədə bu il startapların sayı 3 dəfə artıb".

"Unikal" xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi, Prezidentinin Administrasiyasının İqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyaseti şöbəsinin müdürü Şahmar Mövsümov bildirib.

Onun sözlərinə görə, hökumətlər sənaye, elmi dairələr və startaplar arasındakı əlaqələrin gücləndirilməsi istiqamətdə işlər görməlidirlər.

"Xalqımızın innovasiyaların öncüllüyündə böyük tarixçəsi var. Azərbaycan öz unikal mədəni tarixini qorumaqla innovasiyaların mənimsənilmesi istiqamətdə öz səylərini gös-tərir. Texnoloji parkların yaradılması, əlverişli biznesin yaradılması sahəsində bütün sektorlarda innovasiyalara nail olmuşuq, BMT-nin 2030 Dayanıqlı İnkışaf Məqsədləri üçün kompleks tədbirlər nəzərdə tutulur. Milli prioritetlərimizdən biri də təmiz mühit və yaşıl artım ölkəsinin yaradılmasıdır. Hər bir xalqın rıfahı üçün təhsilin mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini nəzərə alaraq hökumət tərəfindən gənclərin dünyasının ali təhsil müəssisələrində təhsil alması üçün əlverişli mühit yaradılıb. Gənclərin İKT sahəsində bacarıqlarının inkişafı üçün təqaüdlər verilir", - deyə Ş.Mövsumov qeyd edib.

**"Şəhərlərimizin rəqəmsal
əkizlərinin yaradılması
planlaşdırılır" - Elnur Əliyev**

**"Bizim əsas fokusumuz rəqəmsal
həllərə dayanan yeni bizneslərin
yaradılmasıdır".**

Bu fikirləri iqtisadiyyat nazirinin müavini Elnur Əliyev bu gün Bakıda keçirilən "Inmerge" İnnovasiya Sammitində deyib.

Nazir müavini qeyd edib ki, ölkədə rəqəmsal savadlılığı artırılmasına nail olmuşuq:

"Innovasiyalar sahəsinə yeni yatırımlar qoymaçı planlaşdırılıq. Şəhərlərimizin rəqəmsal əkizlərinin yaradılması planlaşdırılır. Dördüncü sənaye inkişafına dair forumun ölkəmizdə keçirilməsinə nail olaq. Bundan əlavə sənaye inkişafının imkanlarından istifadə edərək investisiya qoyuluşunu daha effektli etmeye çalışırıq. Gələcəkdə Rəqəmsal Bacarıqlar Mərkəzinin yaradılmasına planlayırıq".

Tikinti oliqarxlарının ağlasığmaz oyunu

Sahəsi az olan mənzillərə görə necə çox pul qopardılır? - İlginç təfərrüatlar...

çıxarış alıqdə mənzilin qanunauyğun he-sablanmış sahəsi ilə tanış olur və çıxarışda (kupça) mənzilin ümumi sahəsinin tikinti şirkətinin təqdim etdiyi sənəddə gös-təriləndən az olduğunu görür.

Qısaçı, çoxmənzilli binalarda yaşayış sakinlərin bildirdiyinə görə mənzilin sahəsi dövlət çıxarışında az göstərilsə də, kommunal xidmətlərə görə MTK-ya dəha çox kvadratmetr üçün ödəniş edirlər.

Yola salmaq üzərə olduğumuz həftə məsələ ilə bağlı Trend-e açıqlamasında əmlak məsələləri üzərə ekspert Elnur Fər-zəliyev təsdiqləyib ki, MTK-lar mənzil sa-tanda kvadratını dəha böyük göstərirler: Sitat: "Mənzilin iç, çöl, arakəsmə divarları, havalandırma xətləri və bəzi yerləri evin sahəsi kimi hesablanır. Amma Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində belə bir maddə var ki, mənzillər satılarkən iç və çöl divarlar, məhəccərlər, havalandırma xətləri evin sahəsinə salınmamalıdır. Bu səbəbdən də dövlət çıxarışı veriləndə bu sahələr görtərilər. Çıxarışda MTK-nin satdığı mənzilin kvadratı az göstərilir.

Vətəndaş mənzilinə çıxarış alarkən mütləq şəkildə çıxarışın surətini tikinti şirkətinə təqdim etməlidir və müqavilənin yenilənməsini tələb etməlidir. Bundan sonra ödenilən kommunal ödəniş aşağı salına bilər. Əger MTK-lar vətəndaşdan pul yiğirirsə, onlar arasında xidməti müqavilə imzalanmalıdır".

Bu həftə o da məlumat olub ki, mənzilin sahəsi dövlət çıxarışında 75.2 kvadratmetr göstərildiyi halda, vətəndaş MTK-la-rə kommunal xidmətlər üçün 87 kvadratmetr sahənin ödənişini edir. Belə ki, Xe-zerxeber.az-in məlumatına görə, bəzi MTK-lar alqı-satqı zamanı kommunal

həyata keçirilməlidir.

Yalnız dövlət çıxarışı olmadığı halda, xidməthaqqı MTK-nin vətəndaşla bağlaşığı müqavile əsasında hesablanır.

Vətəndaşların sözlərinə görə, MTK-lar müyyən xərclərini qarşılıqla tətbiq etməli olurlar.

Ekspert qeyd edib ki, MTK-lar əlavə gəlir əldə etmək üçün vətəndaşların məlumatlılığından istifadə edirlər. Əslində çıxarış alan mənzil sahibləri MTK-ya yaxınlaşaraq müqavilənin yenilənməsini tələb edə bilərlər.

O, əlavə edib ki, qanunsuzluğa yol verən MTK-lara qarşı ciddi tədbirlər görülmədiyindən bu sahədə sui-istifadə halları dəfələrlə artıb.

Bəs bütün bu mənzərənin yaranma səbəbi nedir? İş orasındadır ki, Azərbaycanda "göydələnlərin" inşası ilə məşqul olan şirkətlərin çoxu məmərurların ya birbaşa nəzərətində, ya da dolayı yolla himayəsindədir. Elə ona görə də "tikinti oliqarxları" özlərini əksər hallarda "toxunulmaz" sıyrırlar. Nəticədə müvafiq qanunvericiliyin tələblərini pozmaqdən çəkinmirlər. Hesab edirlər ki, kimse onlara "gözün üstə qoşan var" deyə biməyəcək.

Beləcə, ortaya anomallı veziyət çıxır: MTK-lar göz-göreti şəkildə vətəndaşların hüquqlarını tapdayır, hətta bu cür addımlarına haqq qazandırmaq üçün qanunvericiliklə daban-dabana zidd bəhanələr uydururlar.

"Unikal"ın araşdırmasına görə, çoxmənzilli binalarda mənzillərin sahəsinin hesablanması Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin Kollegiyasının 04 dekabr 2012-ci il tarixli 07 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş

sobanın (buxarının) və havalandırma üçün nəzərdə tutulmuş şaquli boşluqların yerləşdiyi sahə otağın və digər yerləş-gələrin sahələrinə daxil edilmir.

Qaydaların 3.8-ci bəndinə əsasən balkon və terrasların sahələri, şübhəbənd və lociyalar, eyvanlar (verandalar) hesablanarkən müvafiq olaraq azaltma əmsalları tətbiq edilir. Belə ki, balkon və terrasların sahələri - 0,3; şübhəbənd və lociyalar - 0,5 azalma əmsallarına vurulmaqla mənzilin ümumi sahəsinə daxil edilir. Eyvanların (verandaların) sahələri azaldımdan mənzilin ümumi sahəsinə daxil edilir. Bəzək hallarda vətəndaşlar arasında balkon və eyvanın fərgi ilə bağlı anlaşılmazlıq yaranır. Məlumat üçün bildirək ki, balkon-fasadın divar səthindən çıxan və məhəccərlər hüdudlanmış meydança, eyvan-bina yaxınlığı və ya onun içərisində tikilmiş, isidilməyen, açıq və ya şübhələnmiş yerləş-gədir.

Beləliklə balkon və terrasların sahələrinin 30%-i, şübhəbənd və lociyaların 50%-i, eyvanların (verandaların) tam sahəsi mənzilin ümumi sahəsinə əlavə edilməlidir. Nümunə üçün qeyd edək ki, balkonun sahəsi 10 m² olduqda, 0,3 azaltma əmsalli tətbiq edərək balkona dair 3 m² sahə mənzilin ümumi sahəsinə əlavə olunmalıdır.

Əksər tikinti şirkətləri tərəfindən çoxmənzilli binalardakı mənzillərin sahəsi bayarlı divisorların üst səthindən ölçülümkələ hesablanır. Otaqlar və mənzillər arasında ara divisorlar da ümumi sahəyə əlavə edilir, eləcə də Qaydalara uyğun olaraq tələb olunan azaltma əmsalları tətbiq edilir.

Mənzil sahibi olmaq istəyən vətəndaşlar sədikləri mənzilin ümumi sahəsinin qaydalara uyğun hesablandığına əmin olundan sonra müqaviləni imzalamaq və ödənişi həyata keçirməlidirlər.

Ümumi sahə üzrə çıxarış (kupça) və müqavilədəki fərgi görən mənzil sahibi bununla bağlı tikinti şirkətinə müraciət edərək ödədiyi artıq pulu tələb edə bilər. Əgər tikinti şirkəti qanunazidd formada hesablaşdırıb sahə üzrə ödənişi geri qaytarmasa, mənzil sahibi pozulmuş hüququ ilə bağlı məhkəməyə müraciət edə bilər. Bu məqamda isə əsas odur ki, "tikinti oliqarxları" əllərindəki imkanlardan faydalana bilər vətəndaşların haqlı müraciətləri barədə öz maraqlarına uyğun qərarların çıxarılmasına nail olmasına...

Sənan Mirza

Abşeron rayonunun bu ilin 9 ayının "Sosial-iqtisadi inkişafı" statistikası

Ulu öndərimizdən miras qalan və bu gün dünya ölkələri arasında Azərbaycanın simasına çevrilən iqtisadi, siyasi inkişaf və tərəqqi kursu ölkə başçısı tərəfindən uğurla davam etdirilmiş, bunun nəticəsində ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafı yolu ilə regionların tarazlı və davamlı inkişafının sürətləndirilməsi, əhalinin sosial rifahının da-ha da yaxşılaşdırılması, yoxsulluğun azaldılması, yeni iş yerlərinin açılması və s. bu kimi iqtisadi nailiyyətlər əldə olunmuşdur.

Iqtisadiyyatımızın inkişafında əhəmiyyətli potensialına malik olan Abşeron rayonunda fəaliyyət göstərən sənaye müəssisələri tərəfindən doqquz ay ərzində 588.9 milyon manatlıq sənaye məhsulu istehsal edilmiş və xidmətlər göstərilmişdir. Sənayenin inkişafında qeyri-dövlət sektorunun fəaliyyəti mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Qeyri-dövlət subyektləri tərəfindən hesabat dövrü ərzində 518.6 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş və xidmətlər göstərilmişdir ki, bu da ümumi məhsulun 88,1 faizi qədərdir.

Rayonun sosial-iqtisadi infrastruktur sahələrindən biri olan nəqliyyat sektor da cəmiyyətin inkişafında mühüm rol oynayır. Dövr ərzində fiziki şəxslər tərəfindən yük və sərnişin daşınmasından əldə olunan gəlir 29.0 milyon manat olmuşdur.

Hesabatların təhlilindən məlum olur ki, rayonun iqtisadi inkişafında rabitə və informasiya sahəsinin də əhəmiyyətli yeri var. Belə ki, hesabat dövründə müəssisə və təşkilatlara, həmçinin əhaliyə 18.6 milyon manatlıq və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 15,2 faiz çox rabitə xidmeti göstərilmişdir. Əldə olunan gəlirin 45,0 faizi dövlət, 55,0 faizi isə qeyri-dövlət sektorunun payına düşür.

İlin yanvar-sentyabr aylarında rayonda 211.8 milyon manatlıq investisiya qoyuluşu olmuşdur ki, bu investisiyanın 198.6 milyon manatı tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilmişdir.

İlin doqquz ayı ərzində əhaliyə pərakəndə ticarət və iaşə şəbəkələrindən 1065.6 milyon manata bərabər istehlak malları satılmış və iaşə xidmətləri göstərilmişdir ki, bu da keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 21.2 faiz çoxdur. Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmetin dəyeri isə 110.0 milyon manat olmuş, bunun da 54.5 milyon manat dövlət, 55.5 milyon manat isə qeyri-dövlət mülkiyyətinə məxsus təşkilatlar tərəfindən əldə edilmişdir.

2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında 515,0 hektar sahədən 458,3 ton payızlıq və yazılıq dənli və dənli paxıl (qarğıda-lızsız) bitkilərin məhsul yığımı olmuşdur. Bundan əlavə 7,0 hektar sahədən 89,6 ton kartof, 683,8 hektar sahədən 172505,5 ton tərəvəz, 115,0 hektar sahədən 1236,2 ton bostan məhsulları yığılmışdır. 2023-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 4861,9 hektar meyva və giləmeyva bağlarından 1554,0 ton, 131,5 hektar üzüm sahəsindən 866,0 ton məhsul yığımı aparılmışdır.

Rayonun kənd təsərrüfatı müəssisələrində, əhali və kəndli fermər təsərrüfatlarında cari il oktyabr ayının 1-i vəziyyətinə 20654 baş iribuyuzlu mal qara, o cümlədən 13177 baş inək və camış, 89399 baş isə qoyun və keçi mövcud olmuşdur. Təqdim olunan statistik məlumatlara və müvafiq hesablamalara görə dəri çəkidi 8433 ton ət, 31097 ton süd istehsal edilmişdir.

2023-cü il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə rayonda iqtisadiyyatın bütün sahələrini əhatə etməklə işçilərin sayı 41773 nəfər olmuş, bundan 13722 nəfəri dövlət, 28051 nəfəri isə qeyri-dövlət sektorunu əhatə etmişdir. Hesablanmış əməkhaqqı fondu 230018,9 min manat olmuşdur. Rayon üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq nominal əməkhaqqı 715,3 manat təşkil etmişdir. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə işçilərin sayı 6,8 faiz, orta aylıq nominal əməkhaqqı isə 13,3 faiz artmışdır. Rayonda sosial sahənin inkişafı da yüksək səviyyədə təmin olunur, qu-ruculuq-abadlıq işləri davam etdirilir.

**Təvəkkül Mirzəyev,
Abşeron Rayon Statistika idarəsinin rəisi**

Azərbaycanın korrupsiya səbəbile həbs edilən bir sıra iri məmurları müsadirə olunan əmlaklarının geri qaytarılması üçün apellyasiya şikayətləri ilə çıxış etməsinə baxmaya-raq, Şəmkir Rayon İcra Hakimiyyətinin sabiq başçısı Alimpaşa Məmmədov və ailə üzvləri ndiyədək belə bir vəsadət qaldırımayıb.

Məlumatlı mənbələrdən "Unikal" a daxil olan məlumatda görə, bu səbəbsiz deyil.

Belə ki, A.Məmmədovla bağlı başlanılmış cinayet işi üzrə araşdırımlar zamanı onun ailə üzvləri haqqında da ilginc detallar üzə çıxıb. Belə ki, Şəmkir Rayon İcra Hakimiyyətinin sabiq başçısı vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə edərək, Şəmkir rayonu Çinarlı bələdiyyəsi tərəfindən

nimsəmə və rüşvət alma yolu ilə pul vəsaitlərinin əldə edilməsinin həqiqi mənbəyini gizlətmək məqsədi ilə 832 min manat vəsaitin oğlu Adil Adilzadənin adına təsis etdiyi "Az Forel" MMC-nin Şəmkir rayonunda yerləşən baliqyetişdirmə və emalı müəssisəsinin ti-kintisine və digər xərcclərinə yönəltməklə cinayət yolu ilə əldə etdiyi külli miqdarda pul vəsaitlərini leqallaşdırmasına əsaslı şübhələr müəyyənləşdirilib.

Sonradan yuxarıda sədalanan faktların hamısı təsdiqi ni tapıb.

Beləliklə, aydınlaşış ki, Alimpaşa müəllimlə yanaşı, onun oğlu da Şəmkirde baş verən genişmiqyaslı korrupsiya əməliyyatlarının başlıca fiqurlarından biri olub. Nəticədə sabiq başçının haqqında hebs olunun da həbs

dair ehtimallar özünü doğrultmadı. Elə sabiq başçının müsadirə olunan əmlaklarını geri qaytarmaq fikrinə düşməməsi də bununla izah olunur. İddialara görə, Şəmkirin keçmiş rəhbərinin həyata keçirdiyi korrupsiya əməliyyatları o qədər açıqdır ki, A.Məmmədov bu əməllerin yenidən gündəm gəlməsində maraqlı deyil. Bildirilir ki, o, beləde oğlunun adı ətrafında məlum faktların aktuallaşmasından narahatdır. Əks təqdirdə Adil Adilzadənin qanunsuzluqlarda istirakı yenidən müzakirə mövzusu ola və ona başağrısı yarada bilər.

Xatırladaq ki, A.Məmmədov 2022-ci ilin aprel ayında Dövlət Tehlükəsizliyi Xidməti tərəfindən kompleks əməliyyat-istintaq tədbirləri nəticəsində hebs olunub. Onun barəsində Cinayət Məcəllə-

Alimpaşa Məmmədovun korrupsiya qoxulu qorxusu...

Sabiq icra başçısı niyə oğlu barədə iddialardan çəkinir?

təsis edilmiş, mülkiyyətində 2 milyon 844 min manat dəyərində əmlakı olan "Çinarlı Qəsəbə" MMC-nin bütün payları onun oğlu Adilzadə Adil Alimpaşa oğlu və tabeçiliyində fəaliyyət göstərən digər şəxslərə məxsus "Şəmkir Səbət Ticarət Mərkəzi" MMC-yə cəmi 40 manata satıb.

Bundan başqa, Şəmkir şəhər Bələdiyyəsi tərəfindən təsis edilmiş, mülkiyyətində 967 min manat dəyərində qida məhsulları istehsal zavodu olan "Abad Şəmkir" MMC-nin bütün paylarını da hazırda həbsdə olan sabiq başçının öz oğlu Adil Adilzadənin nəzarətinə keçirdib. Həm də vurut 180 manata! Nəticədə, o, xüsusilə külli miqdarda dövlət əmlakını mənimseməsinə yol açıb.

Məsələ bununla da bitmir. Belə ki, A.Məmmədovun mə-

sinin 179.4-cü (mənimsemə), 193-1.3.2-ci (cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərini leqallaşdırma), 308.2 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə), 311.3.2 və 311.3.3-cü (təkrar, külli miqdarda rüşvət alma) maddələri ilə ittihad irəli sürülbə və məhkəmənin qərarı ilə hebs qətimkan tədbiri seçilib.

Metbuatda onun bir sira əmlakları üzərinə hebs qoyulduğu bildirilib. Söhbət aşağıdakılardan gedir:

1. "Azfarel" MMC baliqetişdirmə və emalı müəssisəsi (bazar dəyəri 8 milyon 270 min manat);

2. "Abad Şəmkir" MMC-yə məxsus daşınan və daşınmaz əmlaklar (bazar dəyəri 1 milyon 335 min manat);

3. Bakı şəhərində yerləşən iki menzil (bazar dəyəri 676 min manat).

Sonda onu da deyək ki, bu il oktyabrın 31-də Gence Şəhər Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Alimpaşa Məmmədovun cinayət işi üzrə növbəti iclas keçirilib.

Prosesdə iş üzrə zərərçəkmiş qurum kimi tanınan Sahibkarlara Kümək Fondu nümayəndəsi məhkəmə istintaqının yenilənməsi barədə vəsatət verib. Həkimlər vəsatəti təmin edib.

Növbəti məhkəmə iclası dekabrın 5-nə təyin olunub.

Toğrul Əliyev

5.3.15. dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsi

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Azərbaycan çoxəsirlik tolerantlıq ənənəsinə malikdir. Elə buna görə əslərdər az-sayılı xalqlar milliyətindən, dinindən asılı olmayıaraq Azərbaycanda mehriban şəraitdə yaşıyır. Azərbaycan xalqı müsəlman dininin daşıyıcısı olsa da, xristian, yəhudü və digər dinin daşıyıcılarına hörmətlə yanaşır. Elə Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru Aqil Şirinovla da səhbətimiz bu mövzuda oldu:

-Aqil müəllim, ölkəmiz müxtəlif dini konfesiyaların birgəyəşayış mərkəzi sayılır. Tolerantlıq ənənəmiz dünyada bir model olaraq nümunə çəkilir. Necə oldu ki, Azərbaycan xalqı müxtəlif yad təsirlərə baxmayaraq bu ənənəni davam etdirə bildi?

Bildiyimiz kimi Azərbaycan tarixən müxtəlif dinlerin və mədəniyyətlərin qovuşduğu bir məkan olmuşdur. Burada tarix boyunca Zərdüştilik, Yəhudilik, Xristianlıq və İslam kimi dönyanın böyük dinləri yayılmışdır. Tarixdə olduğu kimi günümzdə də bu vəziyyət eynilə davam edir. Hal-hazırda ölkəmizdə üç İbrahimî dinin nümayəndələri birlikdə yaşayır və aralarında ictimai zəməndə hansısa bir problem yaşayırlar. Şübhəsiz ki, bunun bir sıra səbəbləri vardır. Bu səbəbləri üç əsas başlıq altında toplamaq mümkündür. Bunlardan birincisi Azərbaycan xalqının ictimai strukturunun ifratçılığı meyli olmamasıdır. XII-XIII əsrlərdə yaşamış məşhur coğrafiyasunas Yaqtı əl-Həməvi özünün məşhur əsəri olan "Mücəməl-büldən"-da hələ o dövrde belə Azərbaycan əhalisinin mülayim xasiyyəti olduğundan bəhs etmişdir. Həqiqətən de Azərbaycan xalqı tarix boyunca ifrat meylərdən uzaq olmuşdur. Təsadüfi deyil ki, ister keçmişdə, isterse də hal-hazırda müxtəlif dinlərin, millətlərin nümayəndələri Azərbaycanda bir aile kimi yaşamışlar. Məsələn, Azərbaycanın Qəbələ rayonunda etnik udilərin yaşadığı Nic adlı bir qəsəbə var. Udilər yerli azərbaycanlılardan fərqli etnik bir qrup olmaqla yaşıları həm də dünyada mövcud olan ən qədim xristian kilsələrindən biri olan Qafqaz-Alban kilsəsinə mensubdurlar. Əhalisinin demək olar ki, hamisi müsəlman olan Qəbelədə ancaq bu qəsəbənin əhalisinin eksriyyətini xristian udilər təşkil edirlər. Əsrlərlə müsəlman çoxluğun içinde yaşasalar da tarix boyunca udilər ister etnik, isterse də dini zəmində heç bir diskriminasiyaya məruz qalmamışlar. Bu gün Nic kəndində udilərlə birlikdə müsəlmanlar da yaşayır və hər iki konfesiyanın nümayəndələri bir-birlərinin dini bayramlarında iştirak

edilmiş, bəziləri isə yenidən tiki-lərək insanların istifadəsinə verilmişdir.

Azərbaycanda dövlət-din münasibətləri dünyəvilik prinsipi ilə tənzimlənir. Lakin Azərbaycanda tətbiq olunan dünyəvilik prinsipi dini cəmiyyətin həyatından təcrid etməyi qarşısına məqsəd qoyan eksklüziv bir dünyəvilik anlayışı deyildir. Bu öz ifadəsini ən gözəl şəkildə Heydər Əliyevin "Bizim dövlətimiz dünyəvi dövlətdir. Ancaq biz din-dən ayrı deyilik" sözlərində tapır. Bu gün Azərbaycanda Sovet dövründə zərbə alan islam ənənəsinin dirçəldilməsinə dövlət tərəfindən qayğı göstərilir. Tekcə onu qeyd etmək kifayət edir ki, müstəqilliyimizi əldə etdiyimiz dövrde Azərbaycanda 18 məscid fealiyyət göstərdiyi halda bu gün iki mindən çox məscidimiz var və bu ibadətgahların bir çoxunun

zin hədislərinə nəzər saldıqda dinin bu iki əsas mənbəyində başqa dindən və fikirdən olan insanlara qarşı dözməli münasibətin öz əksini tapdığını və radikallığın əsas göstəricisi olan dözməzləyün rədd edildiyini görürük. Məsələn, Quran İslam ümmətini "orta bir ümmət" (Bəqərə, 143) kimi təqdim edir. Orta ümmət bütün ifrat tendensiyalar-dan uzaq olan ümmətdir. Quran eyni zamanda radikal cərəyanların əsas xüsusiyyətlərindən olan dinin əmərlərini zorla insanlara mənimsətmək və öz dinlərini başqa dindən olanlara zorla qəbul etdirmək kimi fikirlərə mənfi münasibət göstərir. "Dində məcburiyyət yoxdur" (Bəqərə, 256) və "sizin dininiz sizə menim dinim mənə" (Kafirun, 6) ayələri bunun ən bariz nümunəsidir. Məhəmməd Peyğəmbərin Medianın hədise qurduğu kiçik şəhər dövlət olunur. "

"Azərbaycan tolerantlıq ənənəsinə görə dünyaya örnəkdir"

İlahiyyat İnstitutunun rektoru: "Müxtəlif dini qrupların problemsiz bir şəkildə yaşamasını təmin edən Azərbaycan modelinin müvəffəqiyyəti olmasının ən əsas səbəblərindən biri də ölkəmizdə yaşayan bütün dinlərə və məzhəblərə eyni münasibətin göstərilməsidir"

Müxtəlif dini qrupların problemsiz bir şəkildə yaşamasını təmin edən ölkəmizin modelinin müvəffəqiyyəti olmasının ən əsas səbəblərindən biri de Azərbaycan dövlətinin dünyəvi struktur və dövlətin ölkə ərazisində yaşayan bütün dinlərə və məzhəblərə eyni münasibəti göstərməsidir. Hüquqi dünyəvilik prinsipi hələ 1918-ci ildə qurulan və İslam şərqiñin ilk demokratik dövləti olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə qəbul olunmuşdur. 1991-ci ildə müstəqilliyini yenidən qazanan Azərbaycan respublikası da bu prinsipi qəbul etmiş və dövlətin idarəsində heç bir dini dünyagörüşünü əsas almamış, eyni zamanda insanların öz dinlərini sərbəst yaşatmalarını da təmin etmişdir. Hətta deyə biler ki, dövlət dini qrupların başda maddi problemlər olmaqla qarışdırıqları bütün çətinliklərin həlliində də dini icmalara köməklik göstərmışdır. Sovet dövründə dağıdılan bir çox məscid, kilsə və sinanqoq dövlət tərəfində təmir

bərpası dövlət tərəfindən həyata keçirilmişdir. Ölkəmizdə ister dağıdılmış dini abidələrin bərpasına, isterse də yeni dini ibadətgahların tikilməsinə dövlət tərəfindən maddi dəstək verilir. Bibi Heybət, Təzəpər, Əjdərbəy, Şamaxı came-məscidləri, Gəncə imamzadə kompleksi kimi önemli ibadət ocaqları dövlət vəsaiti ilə bərpa olunmuşdur. Heydər məscidi başda olmaqla bir çox ibadət ocağı isə yenidən inşa edilmişdir.

-Bu gün məscidlərlə yanaşı sinaqoqlara, kilsələrə də dövlət eyni qayğını göstərir. Müxtəlif dinlərə qarşı dözməzlük demək olarmı ki, həm də bizim dinimizdən irəli gəlir?

-Azərbaycanda xüsusiət yəhudi və xristian icmalarının müsəlmanlarla birlikdə sülh şəraitində yaşamalarını təmin edən səbəblərdən biri də ölkənin böyük əksəriyyətinin dini olan İslam dininin başqa dinlərə qarşı ehtiramı olmuşdur. Həm Qurani-Kərimə həm də peyğəmbərimi-

tində yəhudilər və hətta müsəlmanlara toxunmayan bütperəstlər belə öz dinlərini sərbəst bir şəkildə yaşama hüququna sahibdilər. Peyğəmbər Nəcrindən gələn xristian həyətinə Məscidi-nəbəvidə (Peyğəmbər məscidi) öz ibadətlərini icra eləmələrinə icazə vermişdir. Yenə Məhəmməd Peyğəmbərin həyatından bəhs edən tarixi mənbələrdə nəql olunan aşağıdakı tarixi fakt İslamin başqa dinlərə qarşı olan dözməzlüyünü eks etdirir:

Mənbələrdə qeyd olunduğu-na görə bir gün peyğəmbər səhabələrindən bir qismi ilə oturarkən bir cənaze qafilesi onlara yaxınlaşdı. Cənaze onların yandan keçərkən peyğəmbər ehitam əlaməti olaraq ayağa qalxdı. Yanındakılar "Ey Allahın elçisi, bu axı yəhudü cənəzəsidir" dedilər. O da "Məger o insan deyilməli?" dedi. Bu kontekstsədə peyğəmbərin kürəkəni və emisi oğlu olan İmam Əlinin Misirə vali kimi gönderdiyi Malik Əştərə etdiyi tövsiyə çox mənalıdır. O, Malikə xıtabən demişdir: "İnsanlar iki cürdür. Bir qismi sənin dində qardaşların, yəni müsəlmanlar, digərləri isə insanlıqda qardaşlardır". Bu sözələr bəlkə iyrimi birinci əsrde yaşayan insanlar üçün adı görünə bilər. Lakin nəzərəalsaq ki, bunlar təqrübənin dörd yüz il bundan qabaq hələ insanlığın quldarlıq quruluşunda yaşadığı, qara dərililərin ağ dərililər tərəfindən insan kimi qəbul edilmədiyi bir dövrde deyiləlib, o zaman bunların nə qədər dəyəri olduğu aydın olar.

-Sizin rəhbərlik etdiyiniz ali təhsil müəssisəsində bununla bağlı tələbələrə hansı bilgilər

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda Magistratura səviyyəsində ixtisaslaşanlar içərisində "Dinlərin tarixi" ixtisaslaşması da mövcuddur. Bu ixtisaslaşma çərçivəsində müxtəlif dinlərin məhiyyəti, tarixi haqqında tədqiqatlar aparılır. Həmçinin "Dinin sociologiyası" və "Dinin Psixologiyası" ixtisaslaşmalarında da tək bir dinin deyil, ümumilikdə dinlərin sosioloji və psixoloji aspektləri araşdırılır.

Institutumuzda Azərbaycan da fəaliyyət göstərən qeyri-Islam dini icmalari üçün də kadrlar yetişdirmək istiqamətində müxtəlif tədbirlər həyata keçirilir. Allı-nın Alban-Udi xristian dini icması ilə birlikdə 2021-ci ildə təşkil etdiyi "Xristianlıq" tədris kursu bu qəbildəndir. Kursun əsas məqsədi ölkədə multikultural mədəniyyəti inkişaf etdirmək, həmçinin sözügedən icmanın din sahəsindəki kadr potensialını gücləndirmək, Qafqaz-Alban xristian ərsinidən öyrənilməsini təmin etməkdir. Nic qəsəbəsində baş tutan kurs da Allı Elmi Şurasının qərarına əsasən, fənlerin tədrisi ali təhsil müəssisəsəsinin pedaqoji heyəti tərəfindən həyata keçirildi. Belə kursların gələcəkdə də təşkili nəzərdə tutulur.

İlahiyyat Institutunun tələbələrinin Azərbaycanda mövcud müxtəlif dinlərə mexsus ibadətgahlara səfəri təmin olunur. Bunu əsas məqsədi ölkəmizdəki müxtəlif dinlərin inanc və ibadət sistemi ilə əyani tanışlıqdır. Beləcə tələbələrimiz ölkəmizin tolerant mühiti ilə yaxından tanış olmaq imkanı eldə edirlər.

Gülayə Mecid

Qismati şahidlilik zirvəsi olan Cavad

44 günlük haqq savaşımızda göstərdiyi hünərlə adını şanlı zəfər tariximizə yazar Vətən qeyrətli minlərlə qəhrəman oğlanlardan biri də Cavad İbadovdur. 1996-cı il dekabrın 10-da Masallı şəhərində dünyaya göz açan bu, Vətən sevdalısı orta məktəbi bitirdikdən sonra 2014-cü ildə Azərbaycan Ordusunda hərbi xidmətə gedib. Öz Vətənini göz-bəbəyi kimi qorumaqla, yolunda canını belə fəda etməyə həmişə hazır durub.

Həyatda başlıca istəyi yağışdan qisas almaq olan Cavad Cabir oğlu əsgəri borcunu layiqinçə yerinə yetirdikdən sonra könüllü olaraq "N" sayılı hərbi hissədə və Daxili Qoşunların Xüsusi Təyinatlı Destəsində MAXE kimi qulluq edib. İkinci Qarabağ müharibəsində Füzulinin, Hadrutun azadlığı uğrunda ağır ölüm-dirim savaşında böyük rəşadət göstərib. Oktyabrın 16-da şəhidlik zirvəsinə ucalib. Xeyli müddətdən sonra, yəni 29 noyabr 2020-ci ildə Masallı şəhər qəbiristanlığında canından əziz tutduğu torpağa tapşırılıb. Ölümündən sonra Füzulinin, Cəbrayılin, Xocavəndin, Kəlbəcərin azadlığı uğrunda medallara layiq görünlüb. Bəli, şərəflə ölümü əsl qəhrəmanlıq məktəbi kimi tarixə yazılan Cavad cismen aramızda olmasa da, mənən qəlbərdə yaşayır, hər an insanlar tərefində ehtiramla xatırlanır. Qərinələr boyunca da, bele olacaq. Vətən uğrunda şəhid olanlar heç zaman ölmürler...

Zəfər Orucoğlu, AJB üzvü

Ucarın 9 aylıq Dövlət bütçəsi statistikası

2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında dövlət bütçəsinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,1 faiz artaraq 208,5 min manat təşkil etmişdir. Bu dövrədə bütçədən 203,5 min manat və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 10,5 faiz çox vəsait xərclənib.

Daxilolmaların 26,8 faizi torpaq vergisi, 16,6 faizi emlak vergisi 0,2 faizi avtomobil dayanacaqları üçün ödənişlər, 7,1 faizi, emlakın özgəninkileşdirilməsindən, 24,1 faizi bələdiyyə emlakının icarəyə və istifadəyə verilməsindən, 17,9 faizi dövlət bütçəsindən verilən dotasiya, 7,3 faizi digər vergi olmayan daxilolmalar hesabına təmin edilib.

Bütçə vəsaitlərinin 77,3 faizi yerli özünü idarəetmə orqanlarının 2,6 faizi sosial müdafiə və sosial təminat, 3,1 faizi mənzil kommunal təsərrüfatına, 0,1 faizi mühitin mühafizəsinə 1,5 faizi nəqliyyat və rabite, 15,4 faizi digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənib.

**Emin Qəhrəmanov,
Ucar Statistika idarəesinin
baş məsləhətçisi**

Heydər Əliyevin Azərbaycanın siyasi səhnəsinin birinci şəxsi kimi fealiyyətə başlaması və onun ölkə həyatına gətirdiyi əzəmətlü inkişaf meyilləri dahi şəxsiyyətlərin tarixinin gedişində həlliədici rol oynadıqlarını sübuta yetirmək üçün ən dəyərli nümunələrdən sayila bilər. Bu nümunə həm də ona görə xüsusi çəkiyə malikdir ki, Heydər Əliyev özünün siyasi təleyində sözügedən sosioloji qanuna uyğunluğu iki dəfə sübuta yetirməli olub.

Azərbaycan tarixinin Heydər Əliyevin aktiv siyasi fealiyyəti dövrünə təsadüf edən iki böhranlı mərhələsində xalqın və ölkənin xilası və inkişafının əsasının qoyulması bilavasitə onun möhtəşəm tarixi xidməti kimi qəbul edilir və deyərləndirilir. Bu mənada, Heydər Əliyevin təmsilində tarixdə şəxsiyyətin rolu özünün ən bariz ifadəsini tapmış olur.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1969-

rəhbərlik etdiyi illər sabitlik və inkişaf dövrü kimi yadda qalıb.

1993-cü il oktyabr ayının 3-də keçirilən president seçkilərinin nəticələrinə müvafiq olaraq xalqın dərin etimadı ilə Azərbaycan Prezidenti seçilən Ümummilli Lider Heydər Əliyev qısa zamanda Özünün ümummilli maraqlara xidmət edən və ali prinsiplərə söyklənən fealiyyəti ilə ölkədə milli həmrəyliyi, bütövliyü və inkişafı təmin etdi. Bu seçkilər ölkədə keçirilmiş ilk demokratik president seçkiləri idi. 10 oktyabr 1993-cü il tarixində keçirilmiş andıçmə mərasimində Ulu Öndər Heydər Əliyev "Azərbaycan xalqı öz tarixinin ən mürəkkəb, facieli dövrünü yaşayır. Məhz bu dövrde mənim üzərimə qoyulan bu vəzifənin məsuliyyətini dərinəndə dərk edirəm və əmin etmək istəyirəm ki, bütün fealiyyətimi, bütün həyatımı bu etibarı doğrultmaq, xalqın ümidi lərini doğrultmaq işinə həsr edəcəyəm. Belə bir yüksək məsuliyyətli vəzifəni ÖZ

rində abadlaşma, müasirləşmə, Azərbaycanın dünyada tanınması və milli maraqlara xidmət edən coxsayılı digər məqsədlər artıq gerçəkliyə çevrilib. Beləliklə, bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları əsasında inkişaf edən Azərbaycan uğurlu geleceyə doğru irəliliyər, ölkəmizin bu günü, geleceyi əmin əllərdədir.

Beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanaraq əks-hükum əməliyyatlarını uğurla həyata keçirən müasir və qüdrətli Azərbaycan Ordusu Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rehberliyi ilə tarixi ədaləti və ölkəmizin ərazi bütövülüyү bərpə etdi. Heç şübhəsiz, sentyabrın 27-dən başlayan, 44 gün davam edən və Dağlıq Qarabağ da xəl olmaqla işğal altındakı ərazilərimizin qaytarılması ilə neticələnen Vətən müharibəsi əxərslik dövlətçilik tariximiz şanlı qırur səhifəsidir.

Xüsusi olaraq vurğulamaq lazımdır

Dünya şöhrətli Lider...

1982-ci illər ərzində Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrədə həyata keçirilən islahatlar və görülən strateji tədbirlərin fonunda respublikamız sürətli inkişaf edərək SSRİ miqyasında xüsusi çəkiyə malik olan respublikaya çevrilmişdi.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xalqımız karşısındaki en böyük xidmətlərindən biri Azərbaycan dövlətçiliyinin xilası və bunun sayəsində ölkənin siyasi tarixində yeni bir mərhələnin açılmasıdır.

Azərbaycanda gərgin və böhranlı vəziyyətdə xalq ümidi dahi siyasetçi, böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevə bağlımış, 1992-ci ilin oktyabrında bir qrup Azərbaycan ziyalisi Ümummilli Lider müraciət edərək Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasını teklif etmişdi. Heydər Əliyev ziyalılara göndərdiyi 24 oktyabr 1992-ci il tarixli cavab məktubunda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və ona rəhbərlik etməyə razılıq verdi. Beləliklə, 1992-ci il noyabrın 21-de Naxçıvanda keçirilən təsis konfransında Yeni Azərbaycan Partiyası təsis edildi və Ulu Öndər Heydər Əliyev partiyanın Sədrı seçildi. YAP-in ənənəsi, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu partiyaya Sədr seçilməsi respublikanın gərgin, təhlükəli ictimai-siyasi vəziyyətindən və getdikcə bu vəziyyətin daha da kəskinleşməsindən irəli gələn tarixi zərurət oldu. Digər tərəfdən, ölkədə 1993-cü ilin iyun hadisələri zamanı həttə ozamankı hakimiyyətə də Heydər Əliyevi Bakıya dəvet etməyə məcbur olmuş, xalqın təkidi tələbi və iqtidarin əxərslik xahişi ilə Ulu Öndər Heydər Əliyev Bakıya qayıtmışdı. Beləliklə, 1993-cü il iyundan 9-da Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə Bakıya qayıtdı, ölkənin xaos, vətəndaşa qarşıdurması, dövlət müstəqilliyyətin itirilməsi təhlükəsindən xilas edilməsi tarixi missiyasını həyata keçirməyə başladı. İyunun 15-də Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədrı seçildi, həmin gün Azərbaycan xalqının tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi düşdü. Tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olan 1993-cü il iyundan 15-də Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinə Sədr seçilməsi ölkəmizin siyasi tarixinə keyfiyyətə yeri bir mərhələnin başlanğıcı oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanı vətəndaş mühərbişindən - qarşıdurmadan, tənəzzül və məhv olmaq təhlükəsindən xilas edərək dirçəliş yolu na çıxardı. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müstəqillik dönməndə ölkəmizə

üzərimə götürərək, birinci növbədə Azərbaycan xalqının zekasına, müdrikliyinə, qüdrətinə güvənirəm, arxalanıram. Azərbaycan xalqının mənə bəslədiyi ümidi məni bu vəzifəni üzərimə götürməyə məcbur edibdir. Əmin etmək istəyirəm ki, bu ümidi dərhal doğrultmaq üçün əlimdən gələni əsirgəməyəcəyəm", - deyə qeyd etmişdi. Məhz bu cür oldu.

Iftixar hissi ilə qeyd edə bilərik ki, Ümummilli Liderimizin siyaseti uğurla və inamlı davam etdirilir, güclü və nüfuzlu Azərbaycan yeni zirvələr fəth edir. Bu gün müasir müstəqil Azərbaycan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ideyaları əsasında uğurla inkişaf edir.

20 il bundan əvvəl Azərbaycan xalqının cənab İlham Əliyevə böyük etimad göstərməsindən sonra həyata keçirilən uğurlu daxili və xarici siyaset nəticəsində ölkəmiz yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub.

31 oktyabr 2003-cü il tarixdə keçirilən andıçmə mərasimindəki nitqində "Mən Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyinə inanıram. Əminəm ki, ölkəmiz bundan sonra da inkişaf edəcək, daha da güclənəcəkdir. Azərbaycanda demokratiya daha da inkişaf edəcək, siyasi plüralizm, söz azadlığı temin olunacaqdır. Ölkəmiz müasir dövlətə çevriləcəkdir. Bütün bunları etmək üçün Azərbaycanda çox işlər görmək lazımdır", - deyən cənab İlham Əliyevin liderliyi ilə Azərbaycan ötən müddət erzində qarşıya qoyduğu strateji məqsədlərə nail oldu. Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi dövrədə nəhəng enerji layihələri, ölkənin hər ye-

ki, Azərbaycan bütün cəbhələrdə - istədöyük meydanda, istə siyasi-diplomatik müstəvidə, istərsə de informasiya səbəhsində mütləq qalibiyət əldə etdi. Heç şübhəsiz, bu qələbənin memarı Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevdir. Bir sözə, 44 günlük - Azərbaycanın tam qələbəsi, Ermənistən isə kapitulyasiyası ilə neticələnen Vətən müharibəsi tarixi ədalətin bərpası ilə başa çatdı. Bu, həm də ən böyük zəfer salnaməmizin yazılımasıdır.

2023-cü ilin sentyabrında keçirilən 24 saatlıq lokal xarakterli anti-terror əməliyyatı da Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə yazılıdı. Ordumuzun Qarabağdakı separatçı rejimə və oradakı qeyri-qanuni erməni silahlı qüvvələrə qarşı apardığı 24 saatlıq lokal xarakterli anti-terror əməliyyatı növbəti dəfə Azərbaycan dövlətini möhtəşəm zəferi ilə nəticələndi. Şah İsmayıllı Xətainin, Nadir şahın qurduğu imperiyaların süqtundan sonra Azərbaycan ilk dəfə olaraq bu miqyasda tarixi torpaqlarını qaytarmağa nail oldu!

Müstəqil Azərbaycan Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları əsasında inkişafını davam etdirir. O da xüsusi olaraq vurğulanmalıdır ki, Ulu Öndərimizin zəngin dövlətçilik irsi əbədiyəşərdir. Bu gün də Ümummilli Liderin dövlətçilik irsi ve ideyaları dərindən öyrənilir, geniş təbliğ olunur.

**Qoşqar Niftəliyev,
Zərdab Rayon Statistika
İdarəesinin rəisi**

Qaraheybatda helikopter qazasından 2 il ötür

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) hərbi helikopterin Xızı rayonu ərazisində yerləşən "Qaraheybat" aviasiya poliqonunda təlim uçuşları yerinə yetirərkən qəzaya uğramasından 2 il ötür.

"Unikal" xəbər verir ki, 2021-ci il noyabrın 30-da saat 10:40 radələrində Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi helikopteri Xızı rayonunda yerləşən "Qaraheybat" aviasiya poliqonunda təlim uçuşları yerinə yetirərkən qəzaya uğrayıb.

Hadisə nəticəsində 14 nəfər yüksək rütbəli zabit şəhid olub, 2 nəfər isə ağır yaralanıb:

Şəhid olan hərçilərin adları:
 1. Polkovnik Cavadov Füzuli Əli İbram oğlu;
 2. Polkovnik-leytenant Nəzirov Emil Nəzir oğlu;
 3. Mayor Həsənov Elmır Mircəlil oğlu;
 4. Mayor Əhmədov Elbrus Səmərəddin oğlu;
 5. Mayor Mayıllov Emil Şahid oğlu;
 6. Mayor Məmmədov Murad Yaşar oğlu;

7. Mayor Əliyev Emil Elman oğlu;
 8. Tibb xidmeti kapitanı Əhmədşanov Ceyhun Xanlar oğlu;
 9. Kapitan Bayramlı Cavid Əhliman oğlu;
 10. Kapitan Əliyev Xəyyam Əlixan oğlu;
 11. Kapitan Qaraisayev Teymur Ənver oğlu;
 12. Leytenant Süleymanov Abdulla Telman oğlu;
 13. Baş leytenant Nağıyev Fərid Təyyar oğlu;
 14. Nəbiyev Elçin Fikrət oğlu (ehtiyatda olan polkovnik).

Hadisə zamanı polkovnik-leytenant Cəfərov Emil Məmməd oğlu və kapitan Ədilov Ramin Ramiz oğlu yaralanıblar.

Faktla bağlı Baş Prokurorluğun İstintaq idarəesində Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanıb və cinayət işinin istintaqi Baş Prokuror tərəfindən xüsusi nəzarət götürülüb.

Şərab içmək insanı xərcəng xəstəliyindən qoruyur

Şərabın tərkibində olan təbii maddələr, flavonoidlər, iltihab əleyhinə və antioksidant xüsusiyyətlərə malikdir.

"Unikal" xəbər verir ki, şərab içmek sağlam yuxu və yaxşı əhval-ruhiyyəni təmin edən melatonin və serotonin hormonlarının istehsalını stimullaşdırır.

"Foods" jurnalında dərc olunan araşdırma məqaləsində qeyd olunub ki, bir çox insan alkoqoldan sui-istifadənin mənfi nəticələrini bədən üçün faydalı olabilir. Şərabın antioksidan və iltihab əleyhinə xüsusiyyətləri polifenolik birləşmələrin, flavonoidlərin və digər faydalı maddələrin, məsələn, qəhvə turşusunun tə-

kibinə bağlıdır.

Flavonoidlər təbii boyalar və aşılıyıcılardır. Onlar demək olar ki, bütün tərəvəz və meyvələrdə, o cümlədən üzümde olur. Onlar sərbəst radikallarla reaksiya ve-

rərək və oksigenin aktiv formalarından (oksidleşme) hüceyrə zədələnməsinin qarşısını alaraq orqanizmi vaxtından evvel qocalmadan qoruyurlar. Qəhvə turşusu oxşar xüsusiyyətə malikdir. Şərabın tərkibində A, C və E vitaminları da var. A vitamini dəri və görme üçün faydalıdır, C vitamini immunitet sistemini gücləndirir və kollagen sintezini təşviq edir, E vitamini isə xərcəng və ürək xəstəliklərdən qoruyur.

Bu içkinin istehlakı keyfiyyətli yuxu və yaxşı əhval-ruhiyyədən məsul olan serotonin və melatonin hormonlarının istehsalına da kömək edir.

Ağarza Elçinoğlu

Avtomobil elanları saytında vətəndaşlara qarşı dələduzluq edən şəxs saxlanıldı

Mingəçevir Şəhər Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən keçirilən əməliyyat nəticəsində vətəndaşların etibarından sui-istifadə edərək onları aldadan şəxs saxlanılıb.

Daxili İşler Nazirliyinin mətbuat xidmətinin Şəki regional qrupundan "Unikal" a verilən məlumatda görə, polisə müraciət edən zərərçəkmişlər avtomobil elanları saytında digər satıcılarla məxsus avtomobilərin fotosəkillərini və məlumatlarını özüne məxsus nəqliyyat vasitəsi kimi təqdim edib. Saxlanılan şəxs avtomobiləri almaq istəyən alicılardan ilk önce müxtəlif məbləğlərdə beh tələb edib, da-ha sonra isə guya etibarnamə vermək üçün onlardan şəxsiyyət vəsiqələrinin fotosəkillərini istəyib.

dələduzluq edən Samux rayon sakını Azər Əliyev saxlanılıb.

Araşdırma zamanı məlum olub ki, A.Əliyev avtomobil elanları saytında digər satıcılarla məxsus avtomobilərin fotosəkillərini və məlumatlarını özüne məxsus nəqliyyat vasitəsi kimi təqdim edib. Saxlanılan şəxs avtomobiləri almaq istəyən alicılardan ilk önce müxtəlif məbləğlərdə beh tələb edib, da-ha sonra isə guya etibarnamə vermək üçün onlardan şəxsiyyət vəsiqələrinin fotosəkillərini istəyib.

Iz itirmək məqsədile həmin şəxsiyyət vəsiqələrindən istifadə edərək zərərçəkmişlərin adı-na onlayn ödəmə sistemlerində

hesablar yaradıb və növbəti dəfə avtomobil almaq istəyən şəxslər də ilkin ödənişi məhz həmin hesablara göndəriblər. Alıcılarından beh alıqdən sonra isə A.Əliyev telefon zənglərinə cavab verməyərək onlarla əlaqəni kesib və həmin şəxslərin pullarını dələduzluq yolu ilə mənim-səyib.

Azər Əliyevin digər vətəndaşlara qarşı da analoji əməller töretdiyi istisna edilmir. Zərərçəkən başqa şəxslər olarsa, bu barədə polis orqanlarına məlumat vermələri xahiş olunur.

Vətəndaşlara isə bir daha tövsiyə olunur ki, elan saytlarında tanımadıqları şəxslərə onlayn ödənişlər etməsinler.

Ağstafada əkin sahaları suvarma suyu ilə təmin edilir

Ağstafada meliorativ tədbirlər, Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyindən bildirilib ki, Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin Ağstafa rayonunda yerləşən yerli idarəsi rayonunu 24830 hektar suvarılan əkin sahəsinin suvarma suyu ilə təminatına xidmət edir.

Suvarmada 4 mənbədən istifadə edilir. Bunlar Ağstafada su anbarı, Həsənsu çayı, Ağ Göl su anbarı və sub-arteziyan quyularıdır. Suvarma suyu istehlakçılarına ümumiyyət 825 km uzunluğunda magistral, təsərrüfatlar arası və təsərrüfatdaxili kanallar vasitəsilə çatdırılır. Bu kanalların 622 km-dən artıraq torpaq məcralı, 194 km beton üzlük çəkilmiş və 8,6 km qapalı şəbəkədən ibarətdir. Su itkisinin qarşısının alınması istiqamətində Ağstafa rayonunda son illər bir sıra işlər görülür. Torpaq məcralı Poylu arxının beton üzlüye alınmaqla əsaslı təmir işləri aparılır. Bununla həmin arxda su itkisini 20-30 % azaltmaqla Poylu və Dağkəsəmən kəndlərinin əkin sahələrində suvarma xeyli yaxşılaşacaq.

Hazırda rayonda payızlıq dənli bitkilərin suvarılmasına hazırlıq məqsədilə bütün işlər yekunlaşmaq üzərdir. Suvarılmanın müteşəkkil keçirilməsi üçün mütamadi olaraq kanallarda lildən və kol-kosdan təmizləmə işləri aparılır. Mexanizmlərlə hazırlı vaxta kimi 350 km məsafədə kanallar və arxalar lildən təmizlənib və əlavə olaraq 100 km lildən təmizləmə işlərinin aparılması davam etdirilir.

Qeyd edək ki, idarənin balansında 2200 hektar əkin sahəsində suvarmanın yaxşılaşdırılması üçün 4 ədəd nasos stansiya vardır ki, 3 ədəd nasos stansiyada cari təmir işləri aparılıb və onlar tam işlək vəziyyətdədir. 1957-ci ilde istifadəyə verilən və istismar müddətini başa vurmuş Qıraq Kəsəmən nasos stansiyası yenidən bərpa edilib və yaxın vaxtlarda təsərrüfatları suvarma suyu ilə təmin etmək üçün su istifadəçilərinin istifadəsinə veriləcək. Həmin nasos stansiya vasitəsilə Qıraq Kəsəmən kəndinin 250 hektara yaxın əkin sahəsində suvarma xeyli yaxşılaşacaq.

Hüseyn

Bu ilin 9 ayında Uçarda tikinti statistikası belə olub...

2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında müəssisə və təşkilatlar tərəfindən rayonun iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün əsas kapitala bütün maliyyə mənbələrindən 7501,5 min manat və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 17,1 faiz az investisiya yönəldilib.

Əsas kapitala yönəldilmiş investisiyanın 6331,7 min manatı və ya 84,4 faizi dövlət, 1169,8 min manatı və ya 15,6 faizi isə qeyri-dövlət sektorunun payına düşüb.

2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında əsas kapitala yönəldilmiş investisiyanın 7475,0 min manatını və ya 99,6 faizi tikinti-quraşdırma işləri təşkil etmişdir. Tikinti-quraşdırma işlərinin 6317,0 min manatı və ya 84,5 faizi dövlət, 1158,0 min manatı və ya 15,5 faizi, qeyri-dövlət müəssisələrinin payına düşüb.

2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında 4901,4 min manat dəyərində əsas fondlar istifadəyə verilmişdir. Əsas fondların 4664,6 min manatı dövlət sektorunun, 236,8 min manatı qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür. Rayonun ayri-ayrı vətəndaşları tərəfindən ümumi sahəsi 824,7 kv.metr olan 8 fərdi yaşayış evi inşa olunmuşdur ki, onların da dəyəri 236,8 min manat təşkil edib.

Müəssisələrin öz istehsali olan malların təqdim edilməsi, işlərin yerinə yetirilməsi və xidmətərin göstərilməsi 2022-ci illin eyni dövrü ilə müqayisədə 83,2 faiz artaraq 5248,5 min manat olub.

Cəlil Vəliməmmədov,
Ucar Statistika idarəsinin aparıcı məsləhətçisi

ABŞ İrana qarşı əlavə sanksiyalar tətbiq etdi

ABŞ İran və Şimali Koreyaya qarşı əlavə sanksiyalar tətbiq edib.

"Unikal" xəbər verir ki, bu barədə ABŞ Maliyyə Departamentinin saytında məlumat dərc olunub.

Bələ ki, İran vətəndaşları və təşkilatları yenilənmiş siyahıya terrorçuqla əlaqələri, Şimali Koreyalılar isə kibər təhlükə səbəbindən daxil edilib.

Ağarza Elçinoğlu

HƏMAS İsrailə atəşkəs müqabilində ölü girovlar təqdim etdi

Qəzzə zolağında humanitar atəşkəsin vaxtı uzadılıb.

"Unikal" xəbər verir ki, bu barədə Fələstinin radikal HƏMAS hərəkatı açıqlayıb.

Bundan əvvəl İsrail ordusu məhbusların azad edilməsinin davam etdirilməsi üçün vasitəciliy səyləri fonunda atəşkəsin uzadıldığını açıqlamışdır.

HƏMAS bayan edib ki, İsrail atəşkəsin uzadılması müqabilində girov saxlanılan 7 qadın və uşaq, eləcə də 3 ölü girovun cəsədini qəbul etməkdən imtina edib.

"Saakaşvili xəstəxanada şokoladın içində yaşayır"

"Gürcüstanın keçmiş prezidenti Mixail Saakaşvili səhhətində yaranan problemlər barədə ictimaiyyəti aldadır. Siyasetçi Viva med həbsxana klinikasında qalmğa davam etməməlidir".

"Unikal" xəbər verir ki, bunu "Vətəndaşlar" Partiyasının liderlərindən biri Aleko Elisaşvili deyib. "Əger mənə qalsa, Saakaşvili boyundan tutub ya Qldani, ya da Rustavi həbsxanasına aparardım. Bir ildir xəstəxanada şokoladın içində yaşayır. Mixail Saakaşvili fırıldاقçı və təxribatçıdır. İndi aydın oldu ki, onda demənsiya və kaxeksiya yoxdur. Saakaşvili heç nə olmayıb və o, bütün illi iki otaqda uzanaraq yalnız səhhətindən danışır. Onu həbs etmek lazımdır", - Elisaşvili izah edib.

Saakaşvili ona qarşı bir sıra cinayət işlərinin olmasına baxmayaraq, 2021-ci ilin oktyabrında vətəninə qayıdır. Nəticədə Gürcüstanın eks-prezidenti həbs edilib. Saakaşvili özü həbsini siyasişmiş adlandırıb və aqıq aksiyasına başlayıb. Sonradan eks-prezidentin səhətini ciddi şəkildə pişləşib, 2022-ci ilin mayında müayin olunmaq üçün həbsxanadan paytaxtdakı klinikaya köçürüllər. Vəziyyətinə baxmayaraq, o, Gürcüstan siyasetində iştirak etmeye hazır olduğunu dəfələrlə bəyan edib, Vahid Milli Hərəkat növbəti seçkilərdə qalib gəsələr, siyasetçinin baş nazırlığı namizədiyini irəli sürəcəyini istisna etməyib.

Güləyə Mecid

"Müharibə daha bir il də davam edəcək" - Sergey Ryabkov

"Ukrayna münaqişəsi daha çox sülh sazişinin bağlanması ilə deyil, Rusiya tərəfinin qarşıya qoyduğu bütün məqsədlərin reallaşması ilə bitəcək".

"Unikal" xəbər verir ki, bunu Rusiya xarici işlər nazirinin müavini Sergey Ryabkov "İzvestiya" qəzeti məsahibəsində deyib. O, 2024-cü ilde Moskva ilə Kiyev arasında atəşkəs gözlənilmədiyini bildirib.

Siyasetçi, həmçinin bildirib ki, ABŞ-nin Ukraynanı Rusiya həkimiyəti ilə barışqı imzalamağa məcbur edə biləcəyini düşünmək üçün heç bir əsas yoxdur.

"Müharibə daha bir il də davam edəcək. Baxmayaraq ki, kəskin dönüşlərin ola biləcəyini və Moskva ilə Kiyevin sülh danışıqlarına başlaya biləcəyini heç vaxt istisna etmək olmaz. Eyni zamanda deyilənlər hem də o deməkdir ki, Rusiya tərəfinin heç bir güzəştə getmek niyyəti yoxdur və Rusiya-Ukrayna müharibəsi başlayan gün Rusiya prezidenti Vladimir Putinin qarşısına qoyduğu məqsədlər tam şəkildə həyata keçirilecek. Rusiya və Rusyanın hakim élitesi üçün hazırkı Rusiya-Ukrayna hərbi münaqişəsinin təqdim olunduğu ideoloji dəstək Rusiyaya öz mövqeyindən bir santimetr belə el çəkməyə imkan vermir.

Bütün bunlar qlobal miqyasda bir şeyi ifadə edə bilər: Rusiya-Ukrayna müharibəsinin başlaması ilə xüsusilə aydınlaşan yeni qlobal "böyük parçalanma" dərinleşməkə davam edəcək. Geosiyasi rəqabət və qarşısırma da güclənəcək. Ola bilsin ki, iki düsərgə arasında yeni "dəmir pərdə" yaransın ki, bunu şərti olaraq "birqütbüdü dünya tərəfdarları düşərgəsi" və "çoqqutbüdü dünya tərəfdarları düşərgəsi" adlandırma bilərik. Təbii ki, bütün bunlar Ermənistan üçün yaxşı perspektivlər açırmır. Nəzəraalsaq ki, hər şeyden asılı olmayıaraq, Rusiya Ukrayna ilə hərbi qarşısızlıqdan heç vaxt məğlub çıxmayacaq, çünkü onun nüvə arsenali var, bu heç vaxt unudulmamalıdır, o zaman Ermənistan yəqin ki, öz yanaşmalarını daha qabarlıq göstərməli olacaq.

Güləyə Mecid

"Zaxarova Lavrovun təyyarasında uça bilməz" - Rusiyaya nota verildi

Rusyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov ATƏT Xərəci işlər Nazirləri Şurasının iclasında iştirak etmək üçün Şimali Makedoniyaya səfər edib.

"Unikal" xəbər verir ki, Rusiya XİN-in rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova Lavrovun təyyarəsinin Yunanistan üzərində Skopyeyə getməsinin səbəbini açıqlayıb.

"Bolqarıstan Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi notasında belə

yazılıb: təyyarə Bolqarıstan üzərində uça biler, lakin Mariya Zaxarova təyyarədə uça bilməz. Mənim Bolqarıstan üzərində təyyarəsiz uça biləcəyim və ya bunun üçün kosmosdan istifadə etməyin mümkün olub-olmadığı barədə heç nə deyilməyib", - Zaxarova yarızafatla deyib. Məhz buna görə də Lavrovun təyyarəsinin Bolqarıstan ərazisində keçməsinə icazə verilmeyib.

Ağarza Elçinoğlu

Mirzoyan Blinkenla sülh müqaviləsini müzakirə etdi

Ermənistan xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan ABŞ dövlət katibi Entoni Blinkenlə görüşüb.

"Unikal" xəbər verir ki, görüş Skopyedə ATƏT-in nazirlər konfransı çərçivəsində baş tutub.

Bildirilir ki, tərəflər Cənubi Qafqazda təhlükəsizlik və sabitlikle bağlı məsələlər müzakirə edilib. Ermənistan və

Azərbaycan arasında münəsibətlərin normallaşması prosesində baş verən son hadisələrə istinad edilib. Ararat Mirzoyan vurğulayıb ki, Ermənistan məlum sülh müqaviləsi layihəsi ilə bağlı teklifləri Azərbaycana göndərib.

Görüş zamanı həmsöhbətlər Ermənistan-Amerika tərəflər gündəliyinə toxunublar.

Güləyə Mecid

"Azərbaycan belə formatı davam etdirmək istəmir" - Ruben Babayan

Qonşu ölkələrlə əbədi düşməncilik ola bilməz, ona görə də dialoq həmin düşmənciliyi aradan qaldırmaq üçün vacib məqamlardan biridir.

"Unikal" xəbər verir ki, bu nu Azərbaycanla danışıqlarda iştirak edən Ruben Babayan deyib.

O, iki il əvvəl Moskvada Ermənistan və Azərbaycan ictimai xadimlərinin şündə iştirak etdiyi bildirib: "Rusiya Federasiyasının vasitəciliyi ilə keçirilən görüşdə Azərbaycan tərəfinin orada saxlanılan erməni əsirləri azad etməsinə dair razılıq əldə olunub".

Babayanın fikrincə, dialog nə qədər zəruri olsa da, hələ də nəzəri cəhətdən həyata keçirmək mümkün deyil: "Çünki Rusiya artıq vasitəçi kimi çıxış edə bilməz, ilk

görüşdən məlum idi ki, Azərbaycan belə formatı davam etdirmək istəmir.

Bu gün Rusyanın öz problemləri var ki, onu belə görüşlərlə həll etmək istəyir, yeni qərəzsiz vasitəçi ola bilməz. Mən belə görüşə hazırlam, amma vasitəcisi. Yaxşı olardı ki, görüş yenidən keçirilsin, qarşı tərəfdə universal yanaşmaları bölüşən qərəzsiz ziyanlılar olsun, eks halda bu, siyasetçilərin temaslarına

bənzəyər ki, bu da mənasızdır".

O, qeyd edib ki, bu istiqamətdə yalnız Ermənistan və Azərbaycan birgə fəaliyyət göstərməlidir: "İstək olacaq, görüş də olacaq. Rusiya Federasiyası bizi o qədər də maraqlandırmayan məsələlər haqqında düşünürdü. İlk görüşdə o, sülhə nail olmaqdən, dialoqun davam etdirilməsindən narahat olmadı, amma hamımızın Sovet İttifaqının qayıtmamasını, imperiya Rusiyasının yenidən qurulmasını nə dərəcədə dəstəklədiyim məsələsinə toxundu. Rusiya Federasiyası o məntiqdə olduğundan iki xalq arasında tolerantlığa gira bilər. Nə qədər çətin olsa da, qarşı tərəfin məntiqini anlamağa çalışmalı və dialoqa devət etməlisən".

Ağarza Elçinoğlu

Mask ABŞ seçkilərində Baydenə səs verməyacayıni bildirdi

Amerikalı sahibkar və milyarder Elon Mask gələn il ölkədə keçiriləcək növbəti prezident seçkilərində ABŞ prezidenti Co Baydenə səs verməyacayıni bildirib.

"Unikal" xəbər verir ki, o, bu barədə Vaşinqtonda "The New York Times" tərəfindən təşkil edilən konfransda deyib. "Mən Baydenə səs verməyəcəm", - Mask ifadə edib. Milyarder Ağ Evə dövlət baş-

cısı kimi qayıtmağı planlaşdırılan keçmiş Amerika prezidenti Donald Trampa səs vermək niyyətində olub-olmaması sualına cavab verməyib. Sahibkar bunun çox çətin seçim olduğunu vurğulayıb. Bundan əvvəl ABŞ Nümayəndələr Palatasının spikeri Kevin Mak-Karti Trampin ABŞ prezident seçkilərində qalib geləcəyini bildirmişdi.

Güləyə Mecid

7 gülaşçımız DC-də mübarizaya başlayır

Azərbaycanın daha 7 gülaşçısı Bakıda hərbçilər arasında keçirilən gülaş üzrə 36-ci dünya çempionatında çıxış edəcək.

Medallar uğrunda 5 kişi və 2 qadın təmsilçimiz mübarizə aparaçaq.

Məşqçilər korpusunun etimadını Ceyhun Allahverdiyev (61 kq), Orxan Abbasov (79 kq), Fərid Cabbarov (86 kq), Zəfer Əliyev (97 kq), Rahid Həmidli (125 kq), Gültekin Şirinova (53 kq) və Ruzanna Məmmədova (59 kq) doğrultmağa çalışacaqlar.

Qeyd edək ki, Azərbaycan gülaşçıləri mundialın ilk günündə 4 qızıl, 1 gümüş və 1 bürünc medal qazanıblar. Əli

Rəhimzadə (65 kq), Hacı Əliyev (70 kq), Turan Bayramov (74 kq) və İbrahim Yusubov (92 kq) fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxiylar. El-nurə Məmmədova (50 kq) ikinci, Nərgiz Səmədova (55 kq) isə üçüncü yeri tutub.

Okan Buruk hakimi təqdim etdi

"Düşünürdüm ki, qalib gələ bilərik. Amma yenə erkən qol buraxdıq. Qapımıza 3 qol vuruldu. Həm qələbə qazana bilərdik, həm də məglub ola bilərdik".

QOL.az xəber verir ki, bu sözleri "Qalatasaray"ın baş məşqçisi Okan Buruk Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinin 5-ci turunda "Mançester Yunayted"lə heç-heçə etdikləri oyun (3:3) barədə danışarkən deyib.

O, komandasının yaxşı çıxış etdiyini, lakin matçın hakimlərindən narazı olduğunu bildirib: "Bizim matçımızın izləniliyini, Türkiye futbolunun, "Qalatasaray"ın tərife layiq olduğunu gördük. Devinson Sançez bizim üçün çox vacib idi. Onun yoxluğu planlarımızı dəyişirdi. Qələbə qazana bilmədiyimiz üçün məyusuz. Amma məglub olma-maq da vacibdir. Oyun çox fərqli bir nəticə ilə də başa çata bilər-

di. Penaltı epizodumuz var idi. "Bavariya" ilə görüşdəki ofsayd epizodu kimi... Hakimin performansı rəqibin adına möhtəşəm idi. Bu da matçın nəticəsinə 5-10 faiz təsir edir. Pressinqimizi, hücumdakı oyunumuzu, topa sahib olmağımızı nəzərə alaraq deye bilerəm ki, bu səviyyədə olan bir komanda ilə əla iş gördük. Azarkeşlərimiz bize inanılmaz dərəcədə dəstək oldular. Onlara təşəkkür edirəm".

Qeyd edək ki, 5-ci tur matçından sonra "Qalatasaray" xallarının sayını 5-ə çatdıraraq A qrupunda 2-ci pilləyə yüksəlib. "Mançester Yunayted" isə sonuncu yerdədir. Erik ten Haqın komandasının 4 xalı var.

Ramil Seydayevdən Çin klubuna mesaj: "Sadəcə ünvani göndər"

Azərbaycan millisinin və Tailandın "Buriram Yunayted" klubunun futbolçusu Ramil Seydayev "İnstagram" hesabında etdiyi paylaşımla diqqət çəkib.

QOL.az xəber verir ki, dünən Asiya Çempionlar Liqasında Çinin "Zhejiang"ına qarşı matçından sonra iki komandanın oyunçuları və məşqçiləri arasın-

da kütləvi dava düşüb. Seydayev də münaqışının iştirakçısı olub. Çin klubunun bir çox futbolçusu R.Şeydayevi döyüblər.

Ramil etdiyi paylaşımıla Çin klubuna mesaj göndərib: "Mən hələ də burdayam, "Zhejiang". Sadəcə ünvani göndər" yazıb.

Qeyd edək ki, görüş Çin təmsilcisinin 3:2 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşdırıb.

Mahir Emreli "Astana" ilə oyun haqda danışdı

Azərbaycan millisinin və "Dinamo"nın (Zaqreb, Xorvatiya) hücumçusu Mahir Emreli Konfrans Liqasının qrup mərhələsinin 5-ci turunda "Astana"ya (Qazaxistən) qarşı keçirəcəkləri oyun haqda danışıb.

QOL.az sportklub.n1info.hr-a istinadən xəber verir ki, 26 yaşlı forvard oyunun çətin keçəcəyini bildirib: "Bizi çətin oyun gözləyir.

İndiyədək "Astana"ya 5 dəfə qalib gəlsək də, bu oyun bizim üçün asan olmayıcaq. Həm "Astana"ya, həm də bizi xal lazımdır. Yaxşı bir matç olacaq. Ümid edirəm ki, qələbə qazanacaq". Qeyd edək ki, bu gün keçiriləcək "Astana" - "Dinamo" oyunu Bakı vaxtı ilə saat 19:30-da başlayacaq. C qrupunda "Astana" 4 xalla 2-ci, "Dinamo" isə 3 xalla 4-cüdür.

"Sumqayıt"dan tarixi qalaba

"Sumqayıt" tarixinin ən böyükhesablı qələbəsini qazanıb.

"Unikal" PFL-in saytına istinadən xəber verir ki, Samir Abasovun baş məşqçisi olduğu komanda buna Azərbaycan kubokunun 2-ci təsnifat mərhələsində imza atıblar.

"Gənclik şəhəri" təmsilçisi "Lerik"lə səfər görüşündə 6:0 hesablı qələbə qazanıb. Bu, 2010-cu ildə yaradılan klubun tarixində 6 top fərqli ilk qələbədir.

"Sumqayıt" bunadək ən böyük qələbəsini Premier Liqada əldə edib. 2022-ci il mayın 21-də "Səbail"lə ev görüşündə "Gənclik şəhəri" təmsilçisi 5 cavabsız qolla qalib gəlib.

"Araz-Naxçıvan"dan ilkler

Azərbaycan kubokunun 2-ci təsnifat mərhələsi "Araz-Naxçıvan" üçün ilklerlə əlamətdar olub.

Azər Bağırovun baş məşqçisi olduğu komanda "Kür-Araz" a 6:1 hesabı ilə qalib gəlib.

Bu, Naxçıvan təmsilcisinin ölkə kubokunda ilk böyükhesablı qələbəsidir. Muxtar Respublika klubu bunadək yalnız minimal hesabla qalib gəlməyi bacarmışdı.

Bu qələbə həm də səfərdə əldə olunan ilk uğurdur. "Araz-Naxçıvan" səfərdə keçirdiyi əvvəlki matçların hamisində uduzmuşdu.

"Mançester Yunayted"dan son 61 ilin antirekordu

"Mançester Yunayted" bu mövsüm ilk 20 matçda 33 qol buraxıb.

Bu barədə "Opta" məlumat yayıb. "Qırmızı şeytanlar" ötən gün Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinin 5-ci turunda "Qalatasaray"la 3:3 hesablı heç-heçə ediblər. Neticədə "Mançester Yunayted" 2023/24 mövsümündə 20 oyuna buraxdığı qolların sayını 33-ə çatdırıb. Bu isə son 61 ildəki antirekord deməkdir. Komanda son dəfə 1962/63 mövsümündə belə pis nəticə göstərib.

Qeyd edək ki, "Mançester Yunayted" hazırda 4 xalla Çempionlar Liqasının A qrupunun sonuncu pilləsində qərarlaşır. İngiltərə təmsilçisi 6-ci turda "Bavariya" ilə qarşılaşacaq. Görüş dekabrın 12-də, Bakı vaxtı ilə saat 00:00-da başlayacaq.

Xavi istefaya göndərilir?

"Barselona"nın idman direktoru Deko klubun baş məşqçisi Xavi barədə danışıb.

Bu barədə "FC Barcelona Noticias" məlumat yayıb. O bildirib ki, Xavinin istefaya göndərə biləcəkləri ilə bağlı yayılan xəbərlər heqiqəti əkst etdirmir.

"Xavi bizim baş məşqçimizdir, onun bu yaxınlarda yenilədiyi müqaviləsi var. Bu söz-söhbətlərin yaranması "Barselona" üçün normaldır. Lakin hansısa klub baş məşqçi ilə müqaviləni yeniləyəndə, deməli, mütəxəssisə güvənilir".

Qeyd edək ki, bu yaxınlarda yenilənən müqaviləyə əsasən, 43 yaşlı mütəxəssis 2024-cü ilin yayınadək klubun baş məşqçisi təyin edilib.